

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Betonproductenindustrie

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Betonproductenindustrie Pensioenreglement

colofon

Dit pensioenreglement is een uitgave van
Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de
Betonproductenindustrie

Administrateur
Centric Pension and Insurance Solutions B.V.
Bezoekadres: Einsteinweg 12, 3404 LL IJsselstein
Postadres: Postbus 340, 3400 AH IJsselstein

Datum
1 januari 2021

Versie
2

Vooraf

In hoofdstuk 14 vind je een begrippenlijst. Daarin leggen we lastige begrippen uit. Deze begrippen vind je *schuingedrukt* terug in de tekst van deze pensioenregeling. Je kan ook, als je dit pensioenreglement bekijkt via *betonpensioen.nl* op het *schuingedrukte* begrip gaan staan en klikken, je komt dan vanzelf in de begrippenlijst terecht.

Inhoud

1	Over de deelname aan de pensioenregeling	8
Artikel 1	Wie zijn deelnemers?	8
1.1	Wanneer neem je deel?	8
1.2	Wanneer start je deelname?	8
1.3	Wanneer stopt je deelname?	8
1.4	Wat is er geregeld vóór je 21e jaar?	9
Artikel 2	Je opgebouwde pensioenaanspraken meenemen (waardeoverdracht)	9
Artikel 3	Wie hoeven niet deel te nemen (gemoedsbezwaarden)?	9
2	Over de pensioenregeling	10
Artikel 4	Wat houdt deze pensioenregeling in?	10
Artikel 5	Hoe bouw je pensioen op?	10
5.1	Wat is de basis voor je pensioenopbouw?	10
5.2	Wat is je pensioengevend salaris?	10
5.3	Wat is je franchise?	11
5.4	Werk je parttime?	11
Artikel 6	Gaat je pensioen omhoog als de prijzen stijgen (toeslagverlening)?	12
6.1	Wat is toeslagverlening?	12
6.2	Hoeveel toeslag krijg je?	12
6.3	Waar hangt je toeslag van af?	12
6.4	Wat als er in het verleden geen toeslag is verleend?	12
3	Je gaat met pensioen	13
Artikel 7	Je ouderdomspensioen	13
7.1	Wanneer krijg je ouderdomspensioen?	13
7.2	Hoeveel pensioen krijg je?	13
Artikel 8	Je keuzes	13
8.1	Welke keuzes heb je als je met pensioen gaat?	13
8.2	Hoe laat je je keuzes aan het pensioenfonds weten?	14
8.3	Kan je je keuzes nog veranderen?	14
Artikel 9	Je gaat eerder of later met pensioen	14
9.1	Wanneer kan je met pensioen gaan?	14
9.2	Hoeveel pensioen krijg je als je eerder of later met pensioen gaat?	14
9.3	Kan je ook deels eerder met pensioen?	15
Artikel 10	Je ruilt partnerpensioen uit voor extra ouderdomspensioen	15
10.1	Wat is uitruilen van partnerpensioen voor extra ouderdomspensioen?	15
10.2	Hoeveel pensioen krijg je als je het partnerpensioen uitruilt?	15
10.3	Welk deel van het partnerpensioen kan je niet uitruilen?	16
Artikel 11	Je ruilt ouderdomspensioen uit voor extra partnerpensioen	16
11.1	Wat is uitruilen van ouderdomspensioen voor extra partnerpensioen?	16

11.2	Hoeveel pensioen krijgt je partner als je ouderdomspensioen uitruilt?	16
Artikel 12	Je kiest eerst een hoger pensioen en daarna een lager pensioen	16
12.1	Wat is een hoger en lager pensioen?	16
12.2	Kan je een hoog-laagpensioen kiezen én eerder (deels) met pensioen gaan?	17
12.3	Waarom kies je bijvoorbeeld voor een hoger pensioen?	17
Artikel 13	Je kiest eerst een lager pensioen en daarna een hoger pensioen	17
4	Je gaat met verlof	18
Artikel 14	Je pensioenopbouw	18
14.1	Wanneer wordt de pensioenopbouw voortgezet?	18
14.2	Overlijdt je tijdens je verlof?	18
5	Je overlijdt	20
Artikel 15	Partnerpensioen	20
15.1	Wat is het partnerpensioen?	20
15.2	Wanneer is iemand je partner?	20
15.3	Hoeveel pensioen krijgt je partner?	21
15.4	Hoeveel pensioen krijgt je partner als je ook een ex-partner hebt?	22
15.5	Zijn er situaties waarin je partner geen pensioen krijgt?	22
Artikel 16	Wezenpensioen	22
16.1	Wat is het wezenpensioen?	22
16.2	Wanneer is iemand je kind volgens deze pensioenregeling?	22
16.3	Wanneer krijgt je kind wezenpensioen en wanneer stopt het pensioen?	23
16.4	Hoeveel pensioen krijgen je kinderen?	23
16.5	Zijn er situaties waarin je kind geen pensioen krijgt?	24
6	Je gaat uit dienst	25
Artikel 17	Einde van je pensioenopbouw	25
17.1	Wat gebeurt er met je pensioen?	25
17.2	Kan je een deel van je ouderdomspensioen omruilen voor extra partnerpensioen?	25
17.3	Welke informatie krijg je van het pensioenfonds?	25
17.4	Wil je je pensioen meenemen naar je nieuwe werkgever (waardeoverdracht)?	25
Artikel 18	Afkoop van je pensioen	26
Artikel 19	Vrijwillig pensioen opbouwen	26
19.1	Kan je blijven deelnemen aan deze pensioenregeling als je uit dienst bent?	26
19.2	Voorwaarden voor vrijwillige voortzetting	26
19.3	Waarover vindt je pensioenopbouw plaats?	27
19.4	Wanneer eindigt je pensioenopbouw?	27
19.5	Hoe laat je je keuzes aan het pensioenfonds weten?	27
7	Je bent of wordt arbeidsongeschikt	28
Artikel 20	Gevolgen voor je pensioen	28
20.1	Wat gebeurt er als je ziek of arbeidsongeschikt bent of wordt?	28
20.2	Wat gebeurt er als je arbeidsongeschikt bent of wordt?	28
Artikel 21	Premievrije pensioenopbouw als je arbeidsongeschikt bent en een WAO-uitkering krijgt	28

21.1	Wanneer kom je voor premievrije pensioenopbouw in aanmerking?	28
21.2	Wat gebeurt er als je volledig arbeidsongeschikt bent?	28
21.3	Wat gebeurt er als je deels arbeidsongeschikt bent?	29
21.4	Hoe berekenen we je pensioenopbouw?	29
21.5	Wat gebeurt er als je meer arbeidsongeschikt wordt?	30
21.6	Wat gebeurt er als je minder arbeidsongeschikt wordt?	31
21.7	Pensioenopbouw en een WW-uitkering	31
21.8	Wanneer is je premievrije pensioenopbouw gestart?	31
21.9	Wanneer stopt je premievrije pensioenopbouw?	32
Artikel 22	Premievrije pensioenopbouw als je arbeidsongeschikt bent of wordt en een WIA-uitkering krijgt	33
22.1	Wanneer kom je voor premievrije pensioenopbouw in aanmerking?	33
22.2	Wat gebeurt er als je volledig arbeidsongeschikt bent?	33
22.3	Wat gebeurt er als je voor een deel arbeidsongeschikt bent?	33
22.4	Hoe berekenen we je premievrije pensioenopbouw?	34
22.5	Wat gebeurt er als je meer arbeidsongeschikt wordt?	34
22.6	Wat gebeurt er als je minder arbeidsongeschikt wordt?	35
22.7	Wanneer is je premievrije pensioenopbouw gestart of wanneer start de premievrije pensioenopbouw?	36
22.8	Wanneer stopt de premievrije pensioenopbouw?	36
8	Jij en je partner gaan uit elkaar	38
Artikel 23	Scheiding en je ouderdomspensioen	38
23.1	Wanneer verandert je ouderdomspensioen?	38
23.2	Je ex-partner krijgt recht op een deel van je ouderdomspensioen	38
23.3	Kunnen jullie samen iets anders afspreken?	38
23.4	Wanneer start en stopt het pensioen van je ex-partner?	39
Artikel 24	Scheiding en het partnerpensioen	39
24.1	Wanneer verandert het partnerpensioen?	39
24.2	Je ex-partner krijgt recht op een deel van het partnerpensioen	40
24.3	Kunnen jullie samen iets anders afspreken?	40
24.4	Wanneer start en stopt het bijzonder partnerpensioen?	40
9	Over de betaling van je pensioen	41
Artikel 25	Je pensioenuitkering	41
25.1	Hoe betalen we je pensioen?	41
25.2	Wat geldt als je in het buitenland woont?	41
Artikel 26	Afkoop van je pensioen	41
26.1	Wat is de afkoop van pensioen?	41
26.2	Hoe en wanneer kan het pensioenfonds je pensioen afkopen?	41
26.3	Hoeveel geld krijg je als wij je pensioen afkopen?	42
10	Over de kosten van de pensioenregeling	43
Artikel 27	De pensioenpremie	43
27.1	Wie betaalt de premie voor de pensioenregeling?	43
27.2	Hoe berekenen wij je premie?	43
27.3	Wat doen we met de premies?	43

11	Informatie over je pensioen	44
	Artikel 28 Welke informatie krijg je?	44
	28.1 Je deelname start	44
	28.2 Je bent deelnemer	44
	28.3 Je deelname stopt	44
	28.4 Je krijgt pensioen van het pensioenfonds	44
	28.5 Je gaat scheiden of bent gescheiden	44
	28.6 Je wilt meer weten	45
	28.7 Ga je verhuizen naar het buitenland?	45
	28.8 Informatie op de website	45
	Artikel 29 Welke informatie geef je het pensioenfonds?	45
	29.1 Wat zijn je verplichtingen?	45
	29.2 Wat gebeurt er als je het pensioenfonds geen informatie geeft?	45
12	Bijzondere situaties	46
	Artikel 30 Situaties die niet geregeld zijn	46
	Artikel 31 Afkoopverbod	46
	Artikel 32 Kunnen de pensioenen omlaag gaan?	46
	Artikel 33 Moeten we de pensioenregeling aanpassen van de belastingdienst?	47
	Artikel 34 Wat geldt als mijn werkgever geen premie heeft betaald?	47
13	Overgangsbepalingen	48
	Artikel 35 Regels voor je pensioen tot 1 januari 2015	48
	35.1 Voor wie gelden de overgangsbepalingen?	48
	35.2 Wat gebeurt er met je ouderdomspensioen uit de pensioenregeling die gold tot 1 januari 2015?	48
	35.3 Wat gebeurt er met het partnerpensioen en wezenpensioen uit de pensioenregeling die gold tot 1 januari 2015?	48
	35.4 Wat geldt als je arbeidsongeschikt bent?	48
	35.5 Wat geldt er als het pensioen is ingegaan voor 1 januari 2015?	48
	Artikel 36 Extra ouderdoms- en partnerpensioen	48
	Artikel 37 Premievrije aanspraken op prepensioen	49
	Artikel 38 Regels voor uw pensioen tot 1 januari 2018	49
	38.1 Wat gebeurt er met je ouderdomspensioen dat je opbouwde tot 1 januari 2018?	49
	38.2 Hoe werden de pensioenaanspraken omgezet?	49
14	Wat bedoelen we met?	50
	Bijlage 1: Berekening van de keuzes voor je pensioen	58
	Bijlage 2: Gemoedsbezwaarde	70

1 Over de deelname aan de pensioenregeling

Artikel 1 Wie zijn deelnemers?

1.1 Wanneer neem je deel?

Je neemt deel aan deze pensioenregeling als:

- Je geboren bent op of na 1 januari 1950;
- Je 21 jaar of ouder bent maar jonger dan 68 jaar;
- Je een arbeidsovereenkomst hebt met een *werkgever in de Betonproductenindustrie die verplicht is aangesloten bij het pensioenfonds*, of je een arbeidsovereenkomst hebt met een werkgever die vrijwillig is aangesloten bij *het pensioenfonds*;
- Je geen *bestuurder of directeur-groootaandeelhouder* bent van een NV of BV.

1.2 Wanneer start je deelname?

Je deelname start op de dag dat je in dienst komt bij je *werkgever*. Ben je op dat moment jonger dan 21 jaar? Dan start je deelname op de eerste dag van de maand waarin je 21 jaar wordt. Je moet dan natuurlijk nog wel bij je *werkgever* in dienst zijn.

1.3 Wanneer stopt je deelname?

Je deelname stopt als:

- Je met pensioen gaat. Je bent dan een *gepensioneerde*. Je deelname stopt uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin je 68 wordt (*pensioenrichtleeftijd*).
- Je arbeidsovereenkomst stopt voordat je met pensioen gaat. Je bent dan een *gewezen deelnemer*.
- Je niet langer verplicht deelneemt aan de pensioenregeling van het *pensioenfonds*, omdat je *werkgever* niet langer verplicht is om zijn werknemers te laten deelnemen aan de pensioenregeling van het *pensioenfonds*. Je bent dan een *gewezen deelnemer*.
- Je niet verplicht bent om deel te nemen aan de pensioenregeling van het *pensioenfonds* en je *werkgever* er niet langer voor kiest om zijn *werknemers* vrijwillig te laten deelnemen aan de pensioenregeling van het *pensioenfonds*. Je bent dan een *gewezen deelnemer*.
- Je overlijdt voordat je met pensioen gaat.

Is je arbeidsovereenkomst gestopt voordat je met pensioen gaat? Je kan dan onder voorwaarden de deelname vrijwillig voortzetten. Je leest meer hierover in artikel 19.

Ben je arbeidsongeschikt geworden? En stopt je arbeidsovereenkomst? Dan stopt je deelname als:

- Je met pensioen gaat. Je deelname stopt uiterlijk op de eerste dag van de maand waarin je 68 wordt (*pensioenrichtleeftijd*).
- Je niet *premienvrij* pensioen opbouwt volgens artikel 21 of 22.
- Je overlijdt voordat je met pensioen gaat.

1.4 Wat is er geregeld vóór je 21e jaar?

Ben je jonger dan 21 jaar? En voldoe je aan de overige voorwaarden als opgenomen in artikel 1.1? Dan bouw je nog geen pensioen op. Maar je bent wel verzekerd voor *partnerpensioen* en *wezenpensioen*. Dit ben je vanaf de dag dat je in dienst komt bij je *werkgever*. De verzekering stopt als je uit dienst gaat.

Overlijdt je voor je 21^e? Dan

- krijgt je *partner partnerpensioen*. De voorwaarden lees je in artikel 15.
- krijgen je *kinderen wezenpensioen*. De voorwaarden lees je in artikel 16.

Artikel 2 Je opgebouwde pensioenaanspraken meenemen (waardeoverdracht)

Je kan de *pensioenaanspraken* die je opbouwde bij je vorige *werkgever* meenemen naar het *pensioenfonds*. Dit heet *waardeoverdracht*. Vraag dit bij het *pensioenfonds* aan nadat je in dienst komt bij je nieuwe *werkgever*. Het *pensioenfonds* stuurt dan een opgave. Daarin staat hoeveel je opgebouwde *pensioenaanspraken* waard zijn aan pensioen bij het *pensioenfonds* als je kiest voor *waardeoverdracht*. Ga je akkoord? Dan worden de *pensioenaanspraken* die je opbouwde bij je vorige *werkgever* omgezet naar aanspraken op *ouderdospensioen*, *partnerpensioen* en *wezenpensioen* in deze pensioenregeling. Daarvoor gelden de regels van dit pensioenreglement. Je hebt daarna geen pensioen meer bij je oude pensioenuitvoerder.

Heb je bij een vorige *werkgever* een klein pensioen opgebouwd (lager dan € 503,24 in 2021), dan kan je oude pensioenuitvoerder dit automatisch aan ons overdragen. Doet je oude pensioenuitvoerder dit, dan hoef je zelf niets te doen. We sturen je dan een bericht dat de *pensioenaanspraken* die je opbouwde bij je vorige *werkgever* zijn omgezet naar aanspraken op *ouderdospensioen*, *partnerpensioen* en *wezenpensioen* in deze pensioenregeling. Daarvoor gelden de regels van dit pensioenreglement. Je hebt daarna geen pensioen meer bij je oude pensioenuitvoerder.

Artikel 3 Wie hoeven niet deel te nemen (gemoedsbezwaarden)?

Als je gemoedsbezwaarde bent, hoef je niet deel te nemen aan de pensioenregeling van het *pensioenfonds*. Je bent een gemoedsbezwaarde als je bezwaren hebt tegen iedere vorm van verzekering. Wil je niet deelnemen? Vraag dan vrijstelling aan bij het *pensioenfonds*. Je *werkgever* kan dit ook namens jou aanvragen. In bijlage 2 van dit pensioenreglement vind je de voorwaarden voor het verkrijgen van de vrijstelling en lees je wat er voor gemoedsbezwaarden is geregeld.

2 Over de pensioenregeling

Artikel 4 Wat houdt deze pensioenregeling in?

De pensioenregeling is een *uitkeringsovereenkomst* op basis van een middelloonregeling. Dit betekent dat je elk jaar een deel van je pensioen opbouwt. Alle opgebouwde delen vormen samen je pensioen. Alle berekeningen gedurende een jaar zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat een jaar bestaat uit 12 maanden van 30 dagen. Bij pensionering ontvang je dit pensioen tot aan je overlijden. Dit pensioenreglement geldt vanaf 1 januari 2015.

Artikel 5 Hoe bouw je pensioen op?

5.1 Wat is de basis voor je pensioenopbouw?

De *pensioengrondslag* is de basis om je pensioen te berekenen. Het is gelijk aan je *pensioengevend salaris* verminderd met de *franchise*. Elk jaar bouw je een percentage van je *pensioengrondslag* op aan pensioen. In 2021 bedraagt dit percentage 1,644.

5.2 Wat is je pensioengevend salaris?

Je *pensioengevend salaris* is:

- 12 keer je vaste bruto *maandsalaris* of 13 keer het bruto *vaste periode salaris* (4-weken salaris);
- je vakantiegeld: dat is 8% van 12 keer je vaste bruto *maandsalaris* of 8% van 13 keer het bruto *vaste periode salaris*; en
- je eindejaarsuitkering volgens de *cao*.

Dit geldt ook:

- We stellen je *pensioengevend salaris* voor het eerst vast op de dag dat je gaat deelnemen of weer gaat deelnemen. Daarna stellen we je *pensioengevend salaris* elk jaar vast op 1 januari.
- Je *pensioengevend salaris* geldt voor een heel jaar. Ook als je salaris in de tussentijd omhoog gaat. Bijvoorbeeld door afspraken in de *cao*.
- Mocht je *pensioengevend salaris* in het jaar omlaag gaan, dan gaan wij uit van het lagere *pensioengevende salaris*.
- Werk je parttime? Dan kijken we naar het salaris dat je zou krijgen als je fulltime zou werken en maken een extra berekening. Je leest meer hierover in artikel 5.4.
- Ben je oproepkracht met een 0-urencontract? Dan kijken we voor je parttimepercentage naar het aantal uren dat je werkelijk hebt gewerkt. Dit bepalen we na afloop van iedere maand.
- Krijg je geen salaris of minder salaris vanwege ziekte, zwangerschapsverlof, bevallingsverlof, ouderschapsverlof, adoptieverlof, langdurig zorgverlof, sabbatsverlof, studieverlof of levensloopverlof? En stopt je arbeidsovereenkomst niet? Dan gaan we voor je pensioenopbouw uit van het salaris dat je zou krijgen als je niet ziek of met verlof zou zijn.
- Krijg je geen salaris of minder salaris? En ontvang je een WW-uitkering? En is je arbeidsovereenkomst niet gestopt? Dan gaan we voor je pensioenopbouw uit van het salaris dat je kreeg voordat je een WW-uitkering ontving.

- Je *pensioengevend salaris* is voor de pensioenopbouw gemaximeerd op € 58.311 (in 2021) op basis van een fulltime dienstverband. Is je *pensioengevend salaris* hoger dan dit maximumbedrag? Dan bouw je over het meerdere geen pensioen op in deze pensioenregeling.

5.3 Wat is je franchise?

Je bouwt niet over je hele *pensioengevende salaris* pensioen op. Bij de pensioenopbouw houden we er al rekening mee dat je later AOW van de overheid krijgt. Daarom gebruiken we een *franchise*. Per 1 januari 2021 is de *franchise* € 14.544. Over dat deel van je *pensioengevende salaris* bouw je dus geen pensioen op.

Een voorbeeld:

Je *pensioengevende salaris* bedraagt € 30.000. Je bouwt in deze pensioenregeling over 15.456 (€ 30.000 -/- € 14.544) van je *pensioengevende salaris* pensioen op.

Dit geldt ook:

- We stellen de *franchise* elk jaar op 1 januari opnieuw vast.
- We kijken daarvoor naar de stijging van de AOW voor een gehuwde in het jaar ervoor. Het *bestuur* van het *pensioenfonds* kan in overleg met *cao*-partijen binnen de *Betonproductenindustrie* besluiten om de *franchise* op een andere manier aan te passen.
- In fiscale wet- en regelgeving is geregeld dat de *franchise* niet onder een bepaald bedrag mag komen. De *franchise* is altijd minimaal dit wettelijke bedrag.

5.4 Werk je parttime?

Als je minder werkt dan fulltime, dan ben je parttimer en heeft dat invloed op:

- het pensioen dat je opbouwt; en
- de *premie* die betaald wordt. Je leest meer hierover in artikel 27.

Daarom berekenen we je *parttimepercentage*. Dit is het aantal uren in je arbeidsovereenkomst gedeeld door het aantal uren dat een fulltimer werkt.

Een voorbeeld:

Werk je 20 uur? Dan is je *parttimepercentage* 50%. Een fulltimer in de *betonproductenindustrie* werkt namelijk 40 uur.

Voor de vaststelling van je jaarlijkse pensioenopbouw wordt de (fulltime) *pensioengrondslag* vermenigvuldigd met je *parttimepercentage*. Het *parttimepercentage* wordt vastgesteld zodra het van toepassing is en opnieuw vastgesteld bij iedere wijziging van je overeengekomen arbeidsuren.

Een voorbeeld:

Je *pensioengrondslag* bedraagt € 15.000. Je *parttimepercentage* is 75%. Over € 11.250 (€ 15.000 * 75%) bouw je jaarlijks pensioen op. Je *parttimepercentage* gaat vervolgens omlaag naar 50%. Vanaf dat moment bouw je jaarlijks pensioen op over € 7.500 (€ 15.000 * 50%).

Artikel 6 Gaat je pensioen omhoog als de prijzen stijgen (toeslagverlening)?

6.1 Wat is toeslagverlening?

Het *pensioenfonds* kan elk jaar besluiten om het pensioen te verhogen. Zo blijft je pensioen meegroeien met de prijzen in Nederland. Dit heet *toeslagverlening*.

Het gaat om de pensioenen van:

- *deelnemers, gewezen deelnemers en ex-partners* met een eigen pensioen
Deze pensioenen zijn opgebouwd. Maar nog niet ingegaan. We noemen dit *pensioenaanspraken*.
- Gepensioneerden en partners, ex-partners en kind(eren) van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde. Deze pensioenen zijn ingegaan. We noemen dit *pensioenrechten*.

We kijken altijd naar je situatie én je pensioen op 1 januari. Je pensioen gaat dan op 1 januari omhoog.

6.2 Hoeveel toeslag krijg je?

Het *pensioenfonds* probeert de *pensioenaanspraken* en de *pensioenrechten* te verhogen met maximaal de stijging van het *Consumentenprijsindexcijfer alle bestedingen*. Dit is een cijfer van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). We gaan uit van de indexcijfers van juli tot juli en van je pensioen op 31 december van het jaar ervoor. Ook het pensioen dat je kreeg door *waardeoverdracht* telt mee. Je *partner-* en *wezenpensioen* gaan op dezelfde manier omhoog.

Ben je arbeidsongeschikt? Het pensioen dat je hebt opgebouwd gaat op dezelfde manier omhoog.

6.3 Waar hangt je toeslag van af?

Het *bestuur* beslist elk jaar opnieuw of de *pensioenaanspraken* en *pensioenrechten* omhooggaan met het *Consumentenprijsindexcijfer alle bestedingen*. Of het *bestuur* toeslag kan verlenen hangt af van de financiële positie van het *pensioenfonds*. De financiële positie van het *pensioenfonds* moet goed genoeg zijn om toeslag te kunnen en mogen verlenen. We meten die financiële positie met onze *beleidsdekkingsgraad*. Het besluit van het *bestuur* hangt ook af van wetten en regels van de overheid.

Het *pensioenfonds* zet geen geld opzij voor *toeslagverlening*. Je betaalt er ook geen *premie* voor. Je hebt geen recht op *toeslagverlening* en het is niet zeker of in de toekomst toeslag verleend kan worden. Op betonpensioen.nl lees je altijd het laatste nieuws over de financiële situatie en de *beleidsdekkingsgraad* van het *pensioenfonds*.

6.4 Wat als er in het verleden geen toeslag is verleend?

Heeft het *bestuur* in het verleden besloten om geen toeslag te verlenen? Dan kan het *bestuur* beslissen tot een extra toeslag in een volgend jaar. Deze toeslag komt bovenop de toeslag van artikel 6.2. Of het *bestuur* een extra toeslag kan verlenen hangt af van de financiële positie van het *pensioenfonds*. De financiële positie van het *pensioenfonds* moet goed genoeg zijn om een extra toeslag te kunnen en mogen verlenen. We meten die financiële positie met onze *beleidsdekkingsgraad*. Het besluit van het *bestuur* hangt ook af van wetten en regels van de overheid.

Het *pensioenfonds* zet geen geld opzij voor extra *toeslagverlening*. Je betaalt er ook geen *premie* voor. Je hebt geen recht op extra *toeslagverlening* en het is niet zeker of in de toekomst een extra toeslag verleend kan worden.

3 Je gaat met pensioen

Artikel 7 Je ouderdompensioen

7.1 Wanneer krijg je ouderdompensioen?

Ouderdompensioen is een uitkering als je stopt met werken. Je krijgt dit pensioen elke maand zolang je leeft.

Je *ouderdompensioen*:

- start op de 1^e dag van de maand waarin je 68 jaar wordt (*pensioenrichtleeftijd*). Je kan ook eerder of later met pensioen gaan (artikel 9). Je pensioen start dan op de 1^e dag van de maand die je zelf kiest.
- stopt op de laatste dag van de maand waarin je overlijdt.

7.2 Hoeveel pensioen krijg je?

De hoogte van je *ouderdompensioen* hangt af van je persoonlijke situatie. Bijvoorbeeld het *pensioengevend salaris* en het aantal jaren dat je aan deze pensioenregeling deelneemt. Je bouwt elk jaar een percentage van je *pensioengrondslag* in dat jaar aan pensioen op. In 2021 bedraagt dit percentage 1,644. Je totale pensioen is de som van alle bedragen die je per jaar opbouwt.

Dit geldt ook:

- Ben je voor 2015 *deelnemer* geweest in het *pensioenfonds* dan heb je ook recht op pensioen, dat je bij het *pensioenfonds* hebt opgebouwd, voor 2015. Je leest meer hierover in artikel 35.
- Mogelijk heb je recht op extra *ouderdompensioen*. Je leest meer hierover in artikel 36.

Op je *Uniform pensioenoverzicht (UPO)* lees je precies hoeveel pensioen je tot nu toe hebt opgebouwd. Ben je *deelnemer of gewezen deelnemer*? Dan krijg je elk jaar een pensioenoverzicht van het *pensioenfonds*. Je vindt je pensioenbedragen ook op *mijnpensioenoverzicht.nl* met behulp van je persoonlijke DigiD. Ben je *gepensioneerde*? Dan krijg je elk jaar een opgave van je *pensioenrecht* van het *pensioenfonds*. Ook kun je je gegevens vinden op *mijnpensioenoverzicht.nl*.

Artikel 8 Je keuzes

8.1 Welke keuzes heb je als je met pensioen gaat?

De pensioenregeling biedt je de mogelijkheid om je pensioen aan te passen aan je persoonlijke situatie. Je kan kiezen om:

- eerder of later dan je 68e met pensioen te gaan (artikel 9.2);
- deels met pensioen te gaan (artikel 9.3);
- *partnerpensioen* te ruilen voor extra *ouderdompensioen* (artikel 10);
- een deel van je *ouderdompensioen* te ruilen voor extra *partnerpensioen* (artikel 11);
- eerst een hoger pensioen te ontvangen. Je krijgt daarna een lager pensioen (artikel 12);
- eerst een lager pensioen te ontvangen. Je krijgt daarna een hoger pensioen (artikel 13).

Ook een combinatie van keuzes is mogelijk.

Door keuzes verandert de hoogte van je pensioen. Maak je een eigen keuze voor je pensioen? Dan berekenen wij je pensioen opnieuw. Vraag het *pensioenfonds* om een voorbeeldberekening.

8.2 Hoe laat je je keuzes aan het pensioenfonds weten?

Wil je een eigen keuze maken voor je pensioen? Je ontvangt van het *pensioenfonds* 6 maanden voor je AOW-leeftijd en/of de *pensioenrichtleeftijd* een formulier. Op dit formulier kun je je keuzes doorgeven. Wil je eerder met pensioen nemen dan contact met het *pensioenfonds* op en vraag het formulier aan.

8.3 Kan je je keuzes nog veranderen?

Heb je een keuze voor je pensioen gemaakt? En je wil die keuze nog veranderen? Dat kan alleen als je pensioen nog niet is ingegaan. Het *pensioenfonds* mag dan extra vragen stellen over je gezondheid en daarna besluiten om niet in te stemmen met de verandering van je keuze. Moeten we kosten maken omdat je je keuzes wilt veranderen? Dan mogen we die aan je doorberekenen.

Artikel 9 Je gaat eerder of later met pensioen

9.1 Wanneer kan je met pensioen gaan?

Je *pensioenrichtleeftijd* is de eerste dag van de maand waarin je 68 jaar wordt. Dat is standaard. Maar je kan ook eerder of later met pensioen gaan.

- Je kan vanaf je 60^e met pensioen.
- Je kan tot je 70^e met pensioen.
- Je kan elke maand tussen je 60^e en 70^e kiezen.

Je pensioen gaat altijd in op de 1^e dag van de maand.

9.2 Hoeveel pensioen krijg je als je eerder of later met pensioen gaat?

Ga je eerder met pensioen? Dan krijg je minder pensioen

Je bouwt vanaf het moment dat je met pensioen gaat en stopt met werken geen pensioen meer op bij het *pensioenfonds*. Je krijgt ook langer pensioen van het *pensioenfonds*. Daarom is het bedrag lager. Ook het *partner-* en *wezenpensioen* zijn lager. Je bouwt ook die pensioenen namelijk minder lang op.

Dit geldt ook:

- Blijf je werken bij je *werkgever* vanaf het moment dat je met pensioen gaat? Dan blijf je zolang je werkt (voor het deel dat je werkt) pensioen opbouwen, maar uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin je 68 wordt. Je pensioen dat ingaat is wel lager. Je krijgt dit pensioen ook langer van het *pensioenfonds*.
- Wil je eerder met pensioen gaan dan een datum die ligt vijf jaar voor de voor je geldende AOW-leeftijd? Dan moet je volledig stoppen met werken en aan het *pensioenfonds* verklaren dat je geen arbeidsinkomsten meer hebt. Je vindt je AOW-leeftijd op svb.nl.

Ga je later met pensioen? Dan krijg je meer pensioen

Je bouwt vanaf de eerste dag van de maand waarin je 68 jaar wordt (*pensioenrichtleeftijd*) geen pensioen meer bij het *pensioenfonds* op. Wel krijg je later een pensioenuitkering van het *pensioenfonds*. Daarom is het bedrag hoger. Het *partner-* en *wezenpensioen* blijven gelijk. Je bouwt die pensioenen ook op tot de *pensioenrichtleeftijd*.

Je precieze pensioen hangt dus af van de datum die je kiest. Vraag het *pensioenfonds* om een voorbeeldberekening. In bijlage 1 zijn de vervroegings- en uitstelfactoren waarmee het *pensioenfonds* rekent opgenomen.

9.3 Kan je ook deels eerder met pensioen?

Ja, dat kan. Bijvoorbeeld als je voor een deel met pensioen wilt gaan en wilt stoppen met werken. Voor het deel dat je blijft werken bij je *werkgever* blijf je pensioen opbouwen. Verandert het deel dat je stopt met werken? En wil je meer pensioen gaan ontvangen? Dan meld je dit aan het *pensioenfonds*. Wij berekenen je pensioen dan opnieuw. Vraag het *pensioenfonds* om een voorbeeldberekening.

Dit geldt ook:

- Heb je de keuze gemaakt om deels met pensioen te gaan? Dan geldt deze keuze voor ten minste 6 maanden.
- Na 6 maanden kun je ervoor kiezen om een groter deel van je pensioen in te laten gaan. Het is niet mogelijk om te kiezen voor een kleiner deel.
- 6 maanden voor de *pensioenrichtleeftijd* kun je voor het laatst een keuze maken.
- Wil je deels met pensioen gaan? En blijf je volledig werken bij je werkgever vanaf het moment dat je deels met pensioen gaat? Dan blijf je ook volledig pensioen opbouwen, maar uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin je 68 wordt.
- Wil je deels eerder met pensioen gaan dan een datum die ligt vijf jaar voor de voor je geldende AOW leeftijd? Dan moet je voor dat deel ook stoppen met werken en aan het *pensioenfonds* verklaren dat je voor dat deel geen arbeidsinkomsten meer hebt. Je vindt je AOW-leeftijd op svb.nl

Artikel 10 Je ruilt partnerpensioen uit voor extra ouderdompensioen

10.1 Wat is uitruilen van partnerpensioen voor extra ouderdompensioen?

Je bouwt bij het *pensioenfonds* ook *partnerpensioen* op. Dit is pensioen voor je *partner* als je overlijdt. Je mag het *partnerpensioen* dat je hebt opgebouwd omruilen voor een hoger *ouderdompensioen*. Of dit voor een deel doen. We noemen dit *uitruil*. Je krijgt dan zelf meer pensioen. Je *partner* krijgt minder of geen *partnerpensioen* als je overlijdt. Deze keuze maak je op het moment dat je met pensioen gaat.

Heb je een *partner*? Dan moet je *partner* toestemming geven voor *uitruil*. Daarom vragen we ook de handtekening van je *partner*.

Heb je geen *partner* en heb je dit aan het *pensioenfonds* bevestigd? Dan ruilen we het gehele *partnerpensioen* automatisch om voor een hoger *ouderdompensioen*.

Dit geldt ook:

- Het *wezenpensioen* kan niet worden uitgeruild en blijft daardoor gelijk.

10.2 Hoeveel pensioen krijg je als je het partnerpensioen uitruilt?

Je precieze pensioen hangt af van je situatie. Vraag het *pensioenfonds* om een voorbeeldberekening. In bijlage 1 zijn de uitruilfactoren waarmee het *pensioenfonds* rekent opgenomen.

10.3 Welk deel van het partnerpensioen kan je niet uitruilen?

Ben je gescheiden? En heeft je *ex-partner* recht op *bijzonder partnerpensioen* (je leest meer hierover in artikel 24)? Dan kan je dat pensioen niet uitruilen voor een hoger *ouderdompensioen* voor jezelf.

Artikel 11 Je ruilt ouderdompensioen uit voor extra partnerpensioen

11.1 Wat is uitruilen van ouderdompensioen voor extra partnerpensioen?

Je mag een deel van het *ouderdompensioen* omruilen voor een hoger pensioen voor je *partner*. We noemen dit *uitruil*. Je *partner* krijgt dan meer *partnerpensioen* als je overlijdt. Je krijgt zelf minder *ouderdompensioen*. Deze keuze maak je op het moment dat je deelname aan de pensioenregeling van het *pensioenfonds* eindigt of als je met pensioen gaat.

Dit geldt ook:

- Heb je bij het einde van de deelname aan de pensioenregeling ervoor gekozen om een deel van het *ouderdompensioen* uit te ruilen voor een hoger *partnerpensioen*? Je kunt dit op de *pensioendatum* weer ongedaan maken. Hiervoor vragen wij ook de handtekening van je *partner*.
- Het *wezenpensioen* blijft bij *uitruil* gelijk.
- Je *ouderdompensioen* mag na de *uitruil* voor een hoger *partnerpensioen* niet minder bedragen dan de *wettelijke afkoopgrens*.

11.2 Hoeveel pensioen krijgt je partner als je ouderdompensioen uitruilt?

Je *partner* krijgt alléén *partnerpensioen* als jij overlijdt. Het precieze pensioen hangt af van je situatie. Vraag het *pensioenfonds* om een voorbeeldberekening. In bijlage 1 zijn de uitruilfactoren waarmee het pensioenfonds rekent opgenomen.

Artikel 12 Je kiest eerst een hoger pensioen en daarna een lager pensioen

12.1 Wat is een hoger en lager pensioen?

Ga je met pensioen? Dan krijg je levenslang een vast brutobedrag per maand, tenzij het *pensioenfonds* op enig moment je pensioen verhoogt met een toeslag of je pensioen moet verlagen. Je leest meer hierover in artikel 6 en 32. Maar je kan ook kiezen voor een hoger pensioen in de 1^e jaren. Je krijgt dan daarna levenslang een lager pensioen. Je maakt de keuze op het moment dat je met pensioen gaat. We noemen dit *hoog-laagpensioen*.

Je pensioen in de 2^e periode mag niet te laag worden. Dat pensioen is minimaal 75% van je pensioen in de 1^e periode.

Je hebt 2 keuzes:

- Je kiest voor een hoger pensioen tot de 1^e van de maand waarin je *AOW* ingaat.
- Je kiest gedurende een periode van 5 of 10 jaar voor een hoger pensioen vanaf de gekozen ingangsdatum van het pensioen.

Dit geldt ook:

- Bij de hiervoor opgenomen keuzes mag je pensioen tot de eerste dag van de maand waarin je *AOW* ingaat ook nog verhoogd worden met een bedrag ter hoogte van maximaal 2 keer de *AOW*-uitkering voor een gehuwde met vakantietoeslag. Dit bedrag telt niet mee bij het vaststellen of het pensioen in de 2^e periode

minimaal 75% van je pensioen in de 1e periode bedraagt. We gaan uit van het AOW-bedrag dat geldt als je pensioen ingaat. Lees meer op *svb.nl*.

- Je precieze pensioen hangt af van je situatie. Vraag het *pensioenfonds* om een voorbeeldberekening. In bijlage 1 zijn de vervroegings- en uitruilfactoren waarmee het *pensioenfonds* rekent opgenomen.
- Het *partner-* en *wezenpensioen* blijven gelijk. Wel bestaat er de mogelijkheid om bijvoorbeeld het *partnerpensioen* uit te ruilen voor een hoger *ouderspensioen*. Je leest meer hierover in artikel 10.

12.2 Kan je een hoog-laagpensioen kiezen én eerder (deels) met pensioen gaan?

Ja, dat kan. Je gaat dan bijvoorbeeld op je 64e (deels) met pensioen. De 1e periode krijg je meer pensioen. Daarna krijg je levenslang een lager pensioen.

Als je pensioen eerder gedeeltelijk ingaat dan maak je een keuze voor het deel van het pensioen dat ingaat.

12.3 Waarom kies je bijvoorbeeld voor een hoger pensioen?

Je krijgt straks:

- een pensioen van het *pensioenfonds*.
- AOW van de overheid. De AOW-leeftijd gaat de komende jaren in stappen omhoog. Op 1 januari 2021 is de AOW-leeftijd 66 en 4 maanden. Je vindt je AOW-leeftijd op *svb.nl*.

Wil je bijvoorbeeld stoppen met werken en met pensioen vóórdat je AOW ingaat? Dan kan je bij het *pensioenfonds* kiezen voor een hoger pensioen tot je AOW ingaat. Zo heb je meer inkomen in die 1e periode. Dit betekent dat je ook kiest om eerder met pensioen te gaan. Je combineert dus 2 keuzes.

Artikel 13 Je kiest eerst een lager pensioen en daarna een hoger pensioen

Je kan ook kiezen voor een lager pensioen in de 1e jaren. Je krijgt dan daarna levenslang een hoger pensioen. Je maakt die keuze op het moment dat je met pensioen gaat. We noemen dit laag-hoogpensioen.

Je pensioen in de 1e periode mag niet te laag worden. Dat pensioen is minimaal 75% van je pensioen in de 2e periode.

Je hebt dezelfde keuzes als beschreven in artikel 12 van dit pensioenreglement.

4 Je gaat met verlof

Artikel 14 Je pensioenopbouw

14.1 Wanneer wordt de pensioenopbouw voortgezet?

Je blijft pensioen opbouwen tijdens een periode van:

- zwangerschapsverlof;
- bevallingsverlof;
- geboorteverlof;
- aanvullend geboorteverlof;
- ouderschapsverlof;
- adoptieverlof; en
- langdurig zorgverlof.

maar niet langer dan de periode die de wet voorschrijft voor deze vormen van verlof.

Tijdens het verlof blijven jij en je *werkgever*, zolang de pensioenopbouw wordt voortgezet, de *premie* betalen. Je leest in artikel 27 meer over de hoogte van de *premie*. Gedurende een periode van sabbatsverlof, studieverlof of levensloopverlof wordt je pensioenopbouw niet voortgezet. Wel bestaat de mogelijkheid, indien over dit verlof overeenstemming bestaat tussen werkgever en werknemer, om de pensioenopbouw vrijwillig voort te zetten. Je leest in artikel 19 meer over de *vrijwillige voortzetting*.

14.2 Overlijdt je tijdens je verlof?

Overlijdt je tijdens een periode van:

- zwangerschapsverlof;
- bevallingsverlof;
- geboorteverlof;
- aanvullend geboorteverlof;
- ouderschapsverlof;
- adoptieverlof; of
- langdurig zorgverlof.

Dan krijgt je *partner* het *partnerpensioen* als beschreven in artikel 15.3 onder situatie 1 (Dit pensioen krijgt je partner als je deelnemer bent en overlijdt) van het *pensioenfonds*.

Overlijdt je tijdens een periode van sabbats-, studie- of levensloopverlof en er is geen sprake van *vrijwillige voortzetting* als beschreven in artikel 19? Dan krijgt je *partner* het *partnerpensioen* als beschreven in artikel 15.3 onder situatie 1 (Dit pensioen krijgt je partner als je deelnemer bent en overlijdt) als je binnen 18 maanden nadat je met verlof bent gegaan overlijdt. Overlijdt je na 18 maanden? Dan krijgt je *partner* een *partnerpensioen* dat 70% bedraagt van het *ouderdompensioen* dat je hebt opgebouwd tot aan die periode van verlof als beschreven in artikel 15.3 onder situatie 2 (Dit pensioen krijgt je partner als je gewezen deelnemer bent, nog niet gepensioneerd bent en overlijdt).

Overlijdt je tijdens een periode van sabbats-, studie- of levensloopverlof en er is sprake van *vrijwillige voortzetting* als beschreven in artikel 19? Dan krijgt je *partner* het *partnerpensioen* als beschreven in artikel 15.3 onder situatie 1 (dit pensioen krijgt je partner als je deelnemer bent en overlijdt). Het maakt daarbij dan niet uit of dit overlijden binnen 18 maanden nadat je met verlof bent gegaan plaatsvindt of nadien. Als de vrijwillige voortzetting tegen een lagere pensioengrondslag plaatsvindt kan het partnerpensioen, bij overlijden na 18 maanden nadat je met verlof bent gegaan, lager uitvallen.

5 Je overlijdt

Overlijdt je? Dan is er een pensioen geregeld voor je nabestaanden:

- Je *partner* krijgt *partnerpensioen*.
- Je *kind(eren)* kunnen *wezenpensioen* krijgen.

De voorwaarden lees je hieronder.

Artikel 15 Partnerpensioen

15.1 Wat is het partnerpensioen?

Partnerpensioen is een uitkering aan je *partner*. Je *partner* krijgt dit pensioen als je overlijdt. Hij of zij krijgt dit pensioen elke maand zolang hij of zij leeft.

Dit geldt ook:

- Je *partner* krijgt ook *partnerpensioen* als je vermoedelijk bent overleden (bijvoorbeeld bij vermissing). Je *partner* kan een verklaring van vermoedelijk overlijden aanvragen bij de Rechtbank. Mocht je toch niet zijn overleden, dan stopt het *partnerpensioen*.

Het *partnerpensioen*:

- start op de 1e dag van de maand waarin je overlijdt.
- stopt op de laatste dag van de maand waarin je *partner* overlijdt.

15.2 Wanneer is iemand je partner?

Voor het *pensioenfonds* is iemand je *partner* in deze situaties:

- jullie zijn getrouwd of geregistreerd *partners*; of
- jullie wonen samen. En:
 - jullie zijn beiden niet getrouwd of geregistreerd *partner* met iemand anders. Je hebt dus 1 *partner*; je bent geen familie in de rechte lijn. Je *partner* is dus niet je vader, moeder, opa, oma, je *kind* of je kleinkind;
 - jullie wonen minimaal 6 maanden samen en dat kan aangetoond worden door een bewijs van registratie volgens de Basisregistratie Personen (BRP);
 - jullie hebben een samenlevingsovereenkomst getekend bij een notaris, waarin is opgenomen dat de *partner* recht heeft op *partnerpensioen*. In de samenlevingsovereenkomst is daarnaast opgenomen dat één van jullie de samenlevingsovereenkomst kan opzeggen door een aangetekend schrijven aan de ander of aan een notaris.

Woonde je vóór 31 december 2006 al samen? En nam je per 31 december 2006 al deel aan de pensioenregeling van het *pensioenfonds*? En voldoet je *partner* niet aan de voorwaarden? Maar wel aan de voorwaarden als opgenomen in het pensioenreglement van het *pensioenfonds* zoals dat gold per 31 december 2006? Dan kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* besluiten dat er sprake is van een *partner* in deze pensioenregeling.

Krijg je al *ouderspansioen* van het *pensioenfonds*? En krijg je daarna een *partner*? Dan krijgt je *partner* geen *partnerpensioen* als je overlijdt.

15.3 Hoeveel pensioen krijgt je partner?

De hoogte van je *partnerpensioen* hangt af van je persoonlijke situatie. Bijvoorbeeld het *pensioengevend salaris* en het aantal jaren dat je aan deze pensioenregeling deelneemt.

Op je *Uniform pensioenoverzicht (UPO)* lees je precies hoeveel *partnerpensioen* je tot nu toe hebt opgebouwd. Ben je *deelnemer* of *gewezen deelnemer*? Dan krijg je dit overzicht elk jaar. Je vindt je pensioenbedragen ook op *mijnpensioenoverzicht.nl*. met behulp van je persoonlijke DigiD. Ben je *gepensioneerde*? Dan krijg je elk jaar een opgave van je hoogte van het *partnerpensioen*.

Er zijn 3 situaties.

1. Dit pensioen krijgt je partner als je nog deelnemer bent en overlijdt

- 70% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2018 tot je overlijden;
- 70% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot 1 januari 2018;
- het eventueel bij het *pensioenfonds* opgebouwde *partnerpensioen* voor 2015 (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven). Je leest meer hierover in artikel 35; en
- 70% van het *ouderspansioen* dat je nog had kunnen opbouwen tot je pensioen. Namelijk vanaf de dag dat je overlijdt tot de 1e dag van de maand waarin je 68 jaar zou zijn geworden. We gaan uit van je *pensioengrondslag* en *parttimepercentage* op de dag dat je overlijdt.

Mogelijk heeft je *partner* ook recht op extra *partnerpensioen*. Je leest meer hierover in artikel 36.

Overlijdt je na je 68e en was je nog niet met pensioen? Omdat je later met pensioen wilde gaan? Dan krijgt je *partner*:

- 70% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je vanaf 1 januari 2018 opbouwde tot je 68e;
- 70% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je vanaf 1 januari 2015 opbouwde tot 1 januari 2018; en
- het eventueel bij het *pensioenfonds* opgebouwde *partnerpensioen* voor 2015 (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven). Je leest meer hierover in artikel 35.

Mogelijk heeft je *partner* ook recht op extra *partnerpensioen*. Je leest meer hierover in artikel 36.

2. Dit pensioen krijgt je partner als je gewezen deelnemer bent, nog niet gepensioneerd bent en overlijdt

- 70% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2018 tot het moment waarop je deelname aan de pensioenregeling is gestopt;
- 70% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot 1 januari 2018;
- het eventueel bij het *pensioenfonds* opgebouwde *partnerpensioen* voor 2015 (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven). Je leest meer hierover in artikel 35; en

- de verhogingen die het *pensioenfonds* vanaf het moment waarop je deelname aan de pensioenregeling is gestopt tot je overlijden gegeven heeft (artikel 6).

Heb je een deel van je *ouderdomspensioen* uitgeruild voor extra *partnerpensioen* toen je deelname stopte (artikel 11)? Dan krijgt je *partner* dit extra pensioen als je overlijdt.

3. Dit pensioen krijgt je partner als je gepensioneerd bent en overlijdt

Je *partner* krijgt:

- 70% van het *ouderdomspensioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2018 tot het moment waarop je pensioen is ingegaan;
- 70% van het *ouderdomspensioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot 1 januari 2018; en
- het eventueel bij het *pensioenfonds* opgebouwde *partnerpensioen* voor 2015 (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven). Je leest meer hierover in artikel 35.

Ben je eerder of later met pensioen gegaan? Of koos je voor een *hoog-laagpensioen*? Dan krijg je 70% van je *ouderdomspensioen* en het eventuele bij het *pensioenfonds* opgebouwde *partnerpensioen* voor 2015 voordat deze keuze is toegepast. Koos je om *ouderdomspensioen* om te ruilen voor extra *partnerpensioen*? Dan krijgt je *partner* meer pensioen. Koos je om je *partnerpensioen* (deels) om te ruilen voor extra *ouderdomspensioen*? Dan krijgt je *partner* minder of geen *partnerpensioen* als je overlijdt.

15.4 Hoeveel pensioen krijgt je partner als je ook een ex-partner hebt?

Heb je een of meer *ex-partners*? Dan hebben die misschien recht op een deel van het *partnerpensioen*. Dit heet *bijzonder partnerpensioen*. Je leest meer hierover in artikel 24.

Je *partner* krijgt minder *partnerpensioen*. We trekken het *bijzonder partnerpensioen* van je *ex-partner* er namelijk vanaf. We doen dit niet als je *ex-partner* inmiddels zelf is overleden én je *ouderdomspensioen* op het moment van overlijden van je *ex-partner* nog niet is ingegaan.

Heb je het pensioen dat je opbouwde in deze pensioenregeling overgedragen aan een andere pensioenuitvoerder en overlijdt je *ex-partner*? Dan vervalt het *bijzonder partnerpensioen*.

15.5 Zijn er situaties waarin je partner geen pensioen krijgt?

Heeft je *partner* schuld aan je overlijden? Dan krijgt hij of zij geen *partnerpensioen*. Maar (dan) alleen als hij of zij grove schuld heeft of jou met opzet heeft gedood.

Artikel 16 Wezenpensioen

16.1 Wat is het wezenpensioen?

Wezenpensioen is een uitkering aan je *kind(eren)*. Je *kind(eren)* krijg(t)(en) dit pensioen als jij overlijdt.

16.2 Wanneer is iemand je kind volgens deze pensioenregeling?

Je *kind* is:

- Je (geadopteerde) *kind*. Je hebt een *familierechtelijke betrekking* met hem of haar.
- Je stief- of pleeg*kind*. Je onderhoudt en voedt dit *kind* op.

Krijg je al *ouderspansioen* van het *pensioenfonds*? En krijg je daarna een *kind*, stief- of pleeg*kind*? Of adopteer je het *kind* pas daarna? Dan krijgt het *kind* géén *wezenpensioen* als je overlijdt.

16.3 Wanneer krijgt je kind wezenpensioen en wanneer stopt het pensioen?

Het *wezenpensioen* start op de 1e dag van de maand waarin je overlijdt. Word je ouder en is het *kind* nog niet geboren als je overlijdt? Dan start het *wezenpensioen* op de 1e dag van de maand waarin je *kind* wordt geboren.

Je *kind* krijgt *wezenpensioen* tot:

- de laatste dag van de maand waarin het *kind* 18 jaar wordt, of
- de laatste dag van de maand waarin het *kind* 27 jaar wordt als het nog onderwijs of een opleiding voor een beroep volgt. Houdt het *kind* voor 27 jaar op met onderwijs of het volgen van een opleiding voor een beroep, dan eindigt het *wezenpensioen* op de laatste dag van de maand waarin het onderwijs of de opleiding stopt. Het onderwijs of de opleiding moet wel meer dan 50% van de tijd van je *kind* kosten.

Overlijdt je *kind* eerder? Dan stopt het pensioen op de laatste dag van de maand waarin het *kind* overlijdt.

16.4 Hoeveel pensioen krijgen je kinderen?

De hoogte van je *wezenpensioen* hangt af van je persoonlijke situatie. Bijvoorbeeld het *pensioengevend salaris* en het aantal jaren dat je aan deze pensioenregeling deelneemt.

Op je *Uniform pensioenoverzicht (UPO)* lees je precies wat het *wezenpensioen* voor je kinderen is. Ben je *deelnemer* of *gewezen deelnemer*? Dan krijg je elk jaar een pensioenoverzicht van het *pensioenfonds*. Je vindt je pensioenbedragen ook op mijnpensioenoverzicht.nl. met behulp van je persoonlijke DigiD. Ben je *gepensioneerde*? Dan krijg je elk jaar een opgave van je hoogte van het *wezenpensioen*.

Er zijn 3 situaties. Heb je meer *kinderen*? Dan krijgt elk *kind* dit pensioen.

1. Dit pensioen krijgt je kind als je nog deelnemer bent en overlijdt

- 14% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2018 tot je overlijden;
- 14% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot 1 januari 2018;
- het eventueel bij het *pensioenfonds* opgebouwde *wezenpensioen* voor 2015 (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven). Je leest meer hierover in artikel 35; en
- 14% van het *ouderspansioen* dat je nog had kunnen opbouwen tot je pensioen. Namelijk vanaf de dag dat je overlijdt tot de 1e dag van de maand waarin je 68 jaar zou zijn geworden. We gaan uit van je *pensioengrondslag* en *parttimepercentage* op de dag dat je overlijdt.

Overlijdt de andere ouder ook? Dan krijgt elk *kind* 28% *wezenpensioen*. Dit pensioen start op de 1e dag van de maand waarin je *kind* geen ouders meer heeft.

Overlijdt je na je 68^e en was je nog niet met pensioen? Omdat je later met pensioen wilde gaan? Dan krijgt je *kind*:

- 14% van het *ouderspansioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je vanaf 1 januari 2018 opbouwde tot je 68e;

- 14% van het *ouderdomspensioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je vanaf 1 januari 2015 opbouwde tot 1 januari 2018; en
- het eventueel bij het *pensioenfonds* opgebouwde *wezenpensioen* voor 2015 (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven). Je leest meer hierover in artikel 35.

Overlijdt de andere ouder ook? Dan krijgt elk *kind* 28% *wezenpensioen*. Dit pensioen start op de 1e dag van de maand waarin je *kind* geen ouders meer heeft.

2. Dit pensioen krijgt je kind als je gewezen deelnemer bent en overlijdt

- 14% van het *ouderdomspensioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2018 tot het moment waarop je deelname aan de pensioenregeling stopt;
- 14% van het *ouderdomspensioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot 1 januari 2018;
- het eventueel bij het *pensioenfonds* opgebouwde *wezenpensioen* voor 2015 (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven). Je leest meer hierover in artikel 35; en
- de verhogingen die het *pensioenfonds* vanaf het moment waarop je deelname aan de pensioenregeling is gestopt tot je overlijden gegeven heeft (artikel 6).

Overlijdt de andere ouder ook? Dan krijgt elk *kind* 28% *wezenpensioen*. Dit pensioen start op de 1e dag van de maand waarin je *kind* geen ouders meer heeft.

3. Dit pensioen krijgt je kind als je gepensioneerd bent en overlijdt

- 14% van het *ouderdomspensioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2018 tot je pensioen is ingegaan;
- 14% van het *ouderdomspensioen* (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven) dat je hebt opgebouwd vanaf 1 januari 2015 tot 1 januari 2018; en
- het eventueel bij het *pensioenfonds* opgebouwde *wezenpensioen* voor 2015 (inclusief de verhogingen die het *pensioenfonds* heeft gegeven). Je leest meer hierover in artikel 35.

Overlijdt de andere ouder ook? Dan krijgt elk *kind* 28% *wezenpensioen*. Dit pensioen start op de 1e dag van de maand waarin je *kind* geen ouders meer heeft.

Ben je eerder of later met pensioen gegaan? Of koos je voor een *hoog-laagpensioen*? Of koos je voor uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen of voor uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen? Dan krijg je 14% van je *ouderdomspensioen* en het eventuele bij het *pensioenfonds* opgebouwde *wezenpensioen* voor 2015 voordat deze keuze is toegepast.

Krijg je al *ouderdomspensioen* van het *pensioenfonds*? En krijg je daarna een *kind*, stief- of pleegkind? Of adopteer je het *kind* pas daarna? Dan krijgt het *kind* géén *wezenpensioen* als je overlijdt.

16.5 Zijn er situaties waarin je kind geen pensioen krijgt?

Heeft je *kind* schuld aan je overlijden? Dan krijgt hij of zij geen *wezenpensioen*. Maar alleen als hij of zij grove schuld heeft of jou met opzet heeft gedood.

6 Je gaat uit dienst

Artikel 17 Einde van je pensioenopbouw

17.1 Wat gebeurt er met je pensioen?

Ga je uit dienst bij je *werkgever* en ben je niet meer werkzaam in de *betonproductenindustrie*? Dan stopt je deelname aan deze pensioenregeling en dus ook je pensioenopbouw bij het *pensioenfonds*. Je *ouderdoms-*, *partner-* en *wezenpensioen* blijft bij het *pensioenfonds* staan. Je bouwt alleen geen pensioen meer op. Behalve als je arbeidsongeschikt (hoofdstuk 7) bent geworden of besloten hebt om de pensioenregeling vrijwillig voort te zetten (artikel 19).

Heb je in deze pensioenregeling een klein pensioen opgebouwd (lager dan € 503,24 in 2021) en bouw je bij een nieuwe werkgever pensioen op? Dan dragen we je pensioen automatisch over naar je nieuwe pensioenuitvoerder. Je leest meer hierover in 17.5

17.2 Kan je een deel van je ouderdomspensioen omruilen voor extra partnerpensioen?

Stop je met deelnemen? Dan mag je op dat moment een deel van je *ouderdomspensioen* omruilen voor een hoger pensioen voor je *partner*. Je *partner* krijgt dan meer pensioen als je overlijdt. Je krijgt zelf minder pensioen. Vraag dit wel aan binnen 3 maanden nadat je deelname stopt. Je kunt dit op de *pensioendatum* weer ongedaan maken. Hiervoor vragen wij ook de handtekening van je *partner*. Je leest meer over die keuze in artikel 11.

Het precieze pensioen hangt af van je situatie. Vraag het *pensioenfonds* om een voorbeeldberekening. In bijlage 1 zijn de uitruilfactoren waarmee het *pensioenfonds* rekent opgenomen.

17.3 Welke informatie krijg je van het pensioenfonds?

Je krijgt binnen 6 maanden nadat je uit dienst bent een overzicht van het pensioen dat bij het *pensioenfonds* blijft staan. Daarna krijgt je elk jaar een overzicht van je pensioen. 6 maanden voor je AOW-leeftijd en/of je *pensioenrichtleeftijd* ontvang je van het *pensioenfonds* een formulier om je pensioen aan te vragen.

17.4 Wil je je pensioen meenemen naar je nieuwe werkgever (waardeoverdracht)?

Dat kan. Je pensioen verhuist dan naar je nieuwe pensioenregeling. Dit heet *waardeoverdracht*. Zo houd je je opgebouwde pensioen bij elkaar. Vraag *waardeoverdracht* aan bij de pensioenuitvoerder van je nieuwe werkgever. Je krijgt dan een opgave van de pensioenuitvoerder van je nieuwe werkgever. Daarin staat hoeveel pensioen je krijgt als je kiest voor *waardeoverdracht*. Ga je akkoord? Dan krijg je daar een aanspraak op pensioen bij de pensioenuitvoerder van je nieuwe werkgever. Daarvoor gelden de regels van je nieuwe pensioenreglement. Je hebt dan geen pensioen meer bij het *pensioenfonds*.

Kies je niet voor *waardeoverdracht*? Dan blijft je pensioen bij het *pensioenfonds* staan. Je krijgt je pensioen dan op je 68e. Ook het pensioen voor je *partner* en *kind(eren)* blijven bij het *pensioenfonds* staan. We betalen dat aan je *partner* en/of *kind(eren)* als je overlijdt.

17.5 Heb je een klein pensioen opgebouwd?

Heb je een klein *ouderdomspensioen* (lager dan € 503,24 in 2021) opgebouwd? En bouw je pensioen op bij je nieuwe werkgever? Dan dragen wij je pensioen over aan je nieuwe pensioenuitvoerder. Dit doen wij automatisch. Als we je pensioen overdragen, informeert je nieuwe pensioenuitvoerder je daarover. Bouw je (nog) geen pensioen op, dan blijft je pensioen bij het *pensioenfonds* staan. Ga je op een later moment bij een nieuwe werkgever pensioen opbouwen, dan kan het *pensioenfonds* het pensioen op dat moment overdragen. Dit gebeurt alleen als het *pensioenfonds* het pensioen nog niet heeft afgekocht. Je hebt dan geen pensioen meer bij het *pensioenfonds*.

Dit geldt ook:

- Heb je een ouderdomspensioen van € 2,- of lager opgebouwd? Dan vervalt je pensioen. Dit staat in de wet.
- Draagt het *pensioenfonds* je ouderdomspensioen over? Dan wordt ook het *partnerpensioen* en *wezenpensioen* overgedragen.
- Ben je gescheiden en heeft je *ex-partner* recht op *bijzonder partnerpensioen*? Dan wordt dit niet overgedragen naar je nieuwe pensioenuitvoerder.

Artikel 18 Afkoop van je pensioen

Heb je een klein pensioen bij het *pensioenfonds* opgebouwd? En stopt je deelname aan onze pensioenregeling? En bouw je geen pensioen op bij een nieuwe werkgever? Dan mogen wij je pensioen na 5 jaar in één keer betalen. Dit heet *afkoop*. *Afkoop* is geregeld in de wet. Je leest alle voorwaarden in artikel 26.

Is je deelname aan deze pensioenregeling gestopt vóór 1 januari 2018? Dan kan het *pensioenfonds* je pensioen eerder dan na 5 jaar afkopen. Je leest de voorwaarden in artikel 26.

Artikel 19 Vrijwillig pensioen opbouwen

19.1 Kan je blijven deelnemen aan deze pensioenregeling als je uit dienst bent?

Ja, dat kan onder de voorwaarden als opgenomen in artikel 19.2 en 19.3. Je betaalt dan zelf de *premie* voor je pensioen. Ook het deel dat de *werkgever* normaal gesproken betaalt. We noemen dit *vrijwillige voortzetting*.

19.2 Voorwaarden voor vrijwillige voortzetting

Indien je aan de volgende voorwaarden voldoet kan je je pensioenopbouw gedurende maximaal 3 jaar vrijwillig voortzetten:

- Je hebt tenminste drie jaar deelgenomen aan deze pensioenregeling;
- Je bouwt geen pensioen op of je bouwt niet over je volledige salaris pensioen op bij een andere *werkgever*;
- Je vormt als ondernemer geen oudedagsreserve als bedoeld in de Wet op de Inkomstenbelasting 2001;
- Je *vrijwillige voortzetting* mag niet aanvangen drie jaar voorafgaande aan de pensioenrichtleeftijd, tenzij je om medische redenen uit dienst bent gegaan bij je *werkgever*.

Het *bestuur* van het *pensioenfonds* kan nog andere voorwaarden verbinden aan de *vrijwillige voortzetting*.

Ontvang je van je *werkgever* nadat je uit dienst bent gegaan een uitkering? Is deze uitkering bedoeld om inkomsten uit je dienstverband te vervangen? En is deze uitkering het gevolg van een regeling die je met de *werkgever* hebt afgesproken? Dan kan je je pensioenopbouw vrijwillig voortzetten zo lang je deze uitkering ontvangt.

Vrijwillige voortzetting is, wanneer aan de hierboven genoemde voorwaarden wordt voldaan, ook mogelijk wanneer je sabbats-, studie- of levensloopverlof opneemt.

19.3 Waarover vindt je pensioenopbouw plaats?

Je vrijwillige pensioenopbouw vindt plaats over het *pensioengevend salaris* dat je had toen je bij de *werkgever* uit dienst ging c.q. in afstemming met je werkgever met sabbats-, studie- of levensloopverlof ging, verminderd met de *franchise* die geldt in het jaar van vrijwillige pensioenopbouw. Wil je over een lager *pensioengevend salaris* vrijwillig pensioen opbouwen? Dat kan ook. Geef dit aan bij de aanvraag.

19.4 Wanneer eindigt je pensioenopbouw?

Je pensioenopbouw wordt niet langer voortgezet indien:

- Je de pensioenopbouw drie jaar vrijwillig hebt voortgezet;
- Je het *pensioenfonds* schriftelijk laat weten dat je de pensioenopbouw niet langer vrijwillig wilt voortzetten
- Je de *premie* voor je pensioenopbouw niet betaalt. Het *bestuur* van het *pensioenfonds* bepaalt dan vanaf welke dag je pensioenopbouw eindigt;
- Je (weer) verplicht bent om deel te nemen aan deze pensioenregeling of een andere pensioenregeling;
- Je overlijdt;
- Je pensioen ingaat maar uiterlijk op de *pensioenrichtleeftijd*.

19.5 Hoe laat je je keuzes aan het pensioenfonds weten?

Wil je vrijwillig je pensioenopbouw voortzetten? Geef dit dan aan het *pensioenfonds* door uiterlijk 9 maanden nadat je uit dienst bent getreden bij je *werkgever*. Of uiterlijk 9 maanden nadat je in overeenstemming met je werkgever met sabbats-, studie-, of levensloopverlof bent gegaan. Dit kan via *betonpensioen.nl*.

7 Je bent of wordt arbeidsongeschikt

Artikel 20 Gevolgen voor je pensioen

20.1 Wat gebeurt er als je ziek of arbeidsongeschikt bent of wordt?

Als je ziek of arbeidsongeschikt bent of wordt, is je *werkgever* verplicht om je salaris gedurende maximaal 2 jaar (deels) door te betalen. In de periode dat je *werkgever* je salaris (deels) doorbetaalt, wordt je pensioenopbouw (deels) voortgezet bij het *pensioenfonds*. Ben je na bijna 2 jaar nog steeds ziek, dan kun je een *WIA*-uitkering bij het UWV aanvragen. Op het moment dat je de uitkering ontvangt, ben je (deels) arbeidsongeschikt als bedoeld in deze pensioenregeling.

20.2 Wat gebeurt er als je arbeidsongeschikt bent of wordt?

Ben je (deels) *arbeidsongeschikt* en krijg je een *WAO* of *WIA*-uitkering? Of word je (deels) *arbeidsongeschikt* en ga je een *WAO* of *WIA*-uitkering krijgen? Dan kan je, als je voldoet aan de voorwaarden als opgenomen in artikel 21.1 of 22.1, (deels) pensioen opbouwen bij het *pensioenfonds*. Je betaalt dan geen *premie*. Dit heet *premiervrije pensioenopbouw*.

Artikel 21 Premievrije pensioenopbouw als je arbeidsongeschikt bent en een WAO-uitkering krijgt

21.1 Wanneer kom je voor premievrije pensioenopbouw in aanmerking?

Om voor *premiervrije pensioenopbouw* tijdens *arbeidsongeschiktheid* in aanmerking te komen, moet je voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Je bent vóór 1 januari 2006 (deels) *arbeidsongeschikt* geworden;
- Je krijgt een *WAO*-uitkering;
- Er is vóór 1 januari 2006 (deels) *premiervrije pensioenopbouw* aan je toegekend door het *pensioenfonds*;
- Je vóór 1 januari 2006 door het *pensioenfonds* (deels) toegekende *premiervrije pensioenopbouw* is nog niet beëindigd; en
- Je dient het *pensioenfonds* de informatie te geven die ze vraagt.

Deels *arbeidsongeschikt* betekent dat je 25% of meer maar minder dan 65% *arbeidsongeschikt* bent. Volledig arbeidsongeschikt betekent dat je meer dan 65% *arbeidsongeschikt* bent. We kijken naar het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV.

Dit geldt ook:

- Is je (deels) vóór 1 januari 2006 toegekende *premiervrije pensioenopbouw* beëindigd omdat je niet langer een *WAO*-uitkering ontvangt? En krijg je binnen een jaar weer een *WAO*-uitkering? Het *bestuur* van het *pensioenfonds* kan dan besluiten dat je, vanaf het moment dat je weer een *WAO*-uitkering ontvangt, weer voldoet aan de voorwaarden voor *premiervrije pensioenopbouw*.

21.2 Wat gebeurt er als je volledig arbeidsongeschikt bent?

Ben je volledig *arbeidsongeschikt*? En voldoe je aan de voorwaarden van artikel 21.1? Dan blijf je *ouderdomspensioen*, *partnerpensioen* en *wezenpensioen* bij het *pensioenfonds* opbouwen.

Was je bij de start van je deelname aan deze pensioenregeling al deels *arbeidsongeschikt*? Dan bouw je over dat deel geen premievrij pensioen bij het *pensioenfonds* op. Je doet dat alleen over het deel dat je méér *arbeidsongeschikt* bent geworden tijdens je deelname aan deze pensioenregeling.

21.3 Wat gebeurt er als je deels arbeidsongeschikt bent?

Ben je deels *arbeidsongeschikt*? En voldoe je aan de voorwaarden van artikel 21.1? Dan geldt dit. Er zijn twee situaties.

1. Je blijft in dienst bij je werkgever

- Je blijft pensioen opbouwen voor het deel dat je blijft werken. De regels staan in artikel 5. We gaan uit van het *pensioengevend salaris* dat je nog hebt.
- Je bouwt ook premievrij pensioen op voor het deel dat je *arbeidsongeschikt* bent. Je doet dit volgens de regels van artikel 21.4.

2. Je gaat uit dienst bij je werkgever

- Je blijft premievrij pensioen opbouwen voor het deel dat je *arbeidsongeschikt* bent. Je doet dit volgens de regels van artikel 21.4.
- Je bouwt geen pensioen meer bij het *pensioenfonds* voor het deel dat je nog arbeidsongeschikt bent. Heb je een nieuwe baan? Dan ga je daar mogelijk pensioen opbouwen.

Dit geldt ook:

- Ben je deels *arbeidsongeschikt*? En ga je in het kader van re-integratie een nieuw dienstverband aan? En kun je bewijzen dat je in je nieuwe dienstverband minder pensioen opbouwt dan in deze pensioenregeling? Dan kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* besluiten om je meer *premielvrije pensioenopbouw* toe te kennen, dan de *premielvrije pensioenopbouw* volgens de regels van artikel 21.4.

21.4 Hoe berekenen we je pensioenopbouw?

Je bouwt elk jaar 1,75% premievrij aan pensioen op over je laatste *pensioengrondslag*, daarbij houden we rekening met je *parttimepercentage*. Dit zijn je *pensioengrondslag* en je *parttimepercentage* op de dag voordat je (meer) *arbeidsongeschikt* bent geworden. Jaarlijks besluit het *pensioenfonds* of deze *pensioengrondslag* per 1 januari kan worden aangepast. Hierbij wordt de financiële situatie van het *pensioenfonds* in ogenschouw genomen. De aanpassing bedraagt maximaal de gemiddelde stijging van de lonen in de bedrijfstak.

We kijken naar het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV:

<i>Je bent arbeidsongeschikt voor</i>	<i>Je bouwt over dit % van je pensioengrondslag op aan pensioen</i>
< 25%	0
25 - 45%	25
45 - 65%	50
> 65%	100

Was je al deels *arbeidsongeschikt* toen je ging deelnemen aan de pensioenregeling? Dan bouw je premievrij pensioen op over het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV verminderd met het % dat je *arbeidsongeschikt* was volgens het UWV bij de start van je deelname.

Een voorbeeld:

Je bent arbeidsongeschikt voor 25% bij de start van je deelname. Je wordt vervolgens arbeidsongeschikt voor 65%. Toen je meer arbeidsongeschikt werd bedroeg je laatste (fulltime) pensioengrondslag € 15.000 en was je parttimepercentage 75%.

Uitwerking:

*Je bent voor deze pensioenregeling voor 40% (65% - 25%) arbeidsongeschikt. Dit betekent dat je over 25% van je pensioengrondslag premievrij aan pensioen opbouwt (zie tabel hierboven). Je pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw bedraagt € 11.250 (15.000 * 75%). Jaarlijks bouw je € 49,22 (25% * € 11.250 * 1,75%) premievrij aan pensioen op.*

21.5 Wat gebeurt er als je meer arbeidsongeschikt wordt?

Er zijn 2 situaties.

1. Je bent nog in dienst bij je werkgever

Word je meer *arbeidsongeschikt*? Dan berekenen wij je *premiervrije pensioenopbouw* opnieuw. We doen dit vanaf de dag waarop je meer *arbeidsongeschikt* wordt. Mogelijk bouw je hierdoor meer premievrij pensioen op. Je vindt de tabel in artikel 21.4.

Een voorbeeld:

*Je bent arbeidsongeschikt voor 25%. Dit betekent dat je over 25% van je pensioengrondslag premievrij aan pensioen opbouwt (zie tabel in 21.4). Toen je arbeidsongeschikt werd bedroeg je laatste (fulltime) pensioengrondslag € 15.000 en was je parttimepercentage 100%. Je pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw bedraagt € 15.000 (€ 15.000 * 100%). Jaarlijks bouw je € 65,63 (25% * € 15.000 * 1,75%) premievrij aan pensioen op voor het deel dat je arbeidsongeschikt bent.*

Je wordt vervolgens arbeidsongeschikt voor 45%. Toen je meer arbeidsongeschikt werd bedroeg je laatste (fulltime) pensioengrondslag € 20.000.

Uitwerking:

Nadat je meer arbeidsongeschikt bent geworden, ben je voor deze pensioenregeling voor 45% arbeidsongeschikt. Dit betekent dat je over 50% van je zogenoemde herleide pensioengrondslag premievrij aan pensioen opbouwt (zie tabel hierboven).

Je herleide pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw wordt vastgesteld door de volgende formule te gebruiken:

$$(\text{€ } 15.000 * 25\% + \text{€ } 20.000 * 50\% - 25\%) / 50\% = \text{€ } 17.500$$

*Jaarlijks bouw je € 153,13 (50% * € 17.500 * 1,75%) premievrij aan pensioen op.*

Was je al deels *arbeidsongeschikt* toen je ging deelnemen aan de pensioenregeling? Dan bouw je premievrij pensioen op over het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV verminderd met het % dat je *arbeidsongeschikt* was volgens het UWV bij de start van je deelname. We kijken naar je *pensioengrondslag* op de dag voordat je meer *arbeidsongeschikt* werd (zie voorbeeld in artikel 21.4).

2. Je bent al uit dienst bij je werkgever

Word je meer *arbeidsongeschikt*? Dan gaat je *premievrije pensioenopbouw* niet omhoog. Je blijft premievrij pensioen opbouwen zoals je eerst deed.

21.6 Wat gebeurt er als je minder arbeidsongeschikt wordt?

Er zijn 2 situaties.

1. Je bent nog in dienst bij je werkgever

Word je minder *arbeidsongeschikt*? Dan berekenen wij je *premievrije pensioenopbouw* opnieuw. We doen dit vanaf de dag waarop je minder arbeidsongeschikt wordt. Mogelijk bouw je hierdoor minder premievrij pensioen op. Je vindt de tabel in artikel 21.4.

Een voorbeeld:

*Je bent arbeidsongeschikt voor 65%. Dit betekent dat je over 50% van je pensioengrondslag premievrij aan pensioen opbouwt (zie tabel in 21.4). Toen je arbeidsongeschikt werd bedroeg je laatste (fulltime) pensioengrondslag € 15.000 en was je parttimepercentage 100%. Je pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw bedraagt € 15.000 (€ 15.000 * 100%). Jaarlijks bouw je € 131,25 (50% * € 15.000 * 1,75%) premievrij aan pensioen op voor het deel dat je arbeidsongeschikt bent.*

Je wordt vervolgens arbeidsongeschikt voor 25%.

Uitwerking:

*Als je minder arbeidsongeschikt wordt, blijf je premievrij pensioen opbouwen over je laatste (fulltime) pensioengrondslag en parttimepercentage op de dag dat je arbeidsongeschikt bent geworden. Je pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw blijft daardoor € 15.000 (€ 15.000 * 100%). Jaarlijks bouw je € 65,63 (25% * € 15.000 * 1,75%) premievrij aan pensioen op voor het deel dat je arbeidsongeschikt bent.*

Was je al deels *arbeidsongeschikt* toen je ging deelnemen aan de pensioenregeling? Dan bouw je premievrij pensioen op over het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV verminderd met het % dat je *arbeidsongeschikt* was volgens het UWV bij de start van je deelname. We kijken naar je *pensioengrondslag* op de dag voordat je meer *arbeidsongeschikt* werd.

2. Je bent al uit dienst bij je werkgever

Word je minder *arbeidsongeschikt*? Dan berekenen wij je *premievrije pensioenopbouw* opnieuw. We doen dit vanaf de dag waarop je minder arbeidsongeschikt wordt. Mogelijk bouw je hierdoor minder premievrij pensioen op. Je vindt de tabel in 21.4.

21.7 Pensioenopbouw en een WW-uitkering

Ben je deels *arbeidsongeschikt*? En ontvang je naast je WAO-uitkering een WW-uitkering omdat je dienstverband met de *werkgever* is beëindigd? Dan heb je recht op *premievrije pensioenopbouw* alsof je meer dan 65% *arbeidsongeschikt* bent. Hierdoor bouw je meer premievrij pensioen op. Je vindt de tabel in artikel 21.4.

21.8 Wanneer is je premievrije pensioenopbouw gestart?

Je *premievrije pensioenopbouw* is gestart op de waarop je een WAO-uitkering hebt gekregen.

Dit geldt ook:

- Is je dienstverband met je *werkgever* beëindigd voor de dag van de maand waarop je een *WAO*-uitkering hebt gekregen of zou hebben gekregen? Dan is je *premiëvrije pensioenopbouw* (deels) gestart op de datum zoals besloten door het *bestuur*.
- Was je bij de start van je deelname aan de pensioenregeling al deels *arbeidsongeschikt*? En ben je meer *arbeidsongeschikt* geworden? Dan is je *premiëvrije pensioenopbouw* voor het meerdere gestart op de dag waarop het UWV je *WAO*-uitkering heeft aangepast.

21.9 Wanneer stopt je premievrije pensioenopbouw?

Je *premiëvrije pensioenopbouw* stopt op;

- de eerste dag van de maand waarin je de *AOW*-gerechtigde leeftijd bereikt; of
- komt te overlijden;
- maar uiterlijk op de *pensioenrichtleeftijd*.

Je *premiëvrije pensioenopbouw* stopt op het moment dat voor het eerst sprake is van één van de genoemde situaties.

Ook stopt de *premiëvrije pensioenopbouw* als:

- a) Je minder dan 25% *arbeidsongeschikt* bent;
- b) Je gaat deelnemen aan een andere pensioenregeling, na ingang van je *premiëvrije pensioenopbouw* tijdens *arbeidsongeschiktheid*;
- c) Je niet langer de informatie verstrekt waar het *pensioenfonds* om vraagt.

De *premiëvrije pensioenopbouw* in de situaties als opgenomen onder a) tot en met c) stopt met ingang van de eerste van de maand volgend op de maand waarin zich de situatie voordoet.

Dit geldt ook:

- In de situatie als beschreven onder b) eindigt de *premiëvrije pensioenopbouw* niet als je deels *arbeidsongeschikt* bent op het moment dat je gaat deelnemen aan een andere pensioenregeling. Wel kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* besluiten om de *premiëvrije pensioenopbouw* te verminderen. Dit kan gebeuren als je *premiëvrije pensioenopbouw* bij het *pensioenfonds* en de pensioenopbouw in de andere pensioenregeling tezamen meer zijn dan pensioenopbouw bij het *pensioenfonds* in de situatie dat je volledige *arbeidsongeschiktheid* zou zijn;
- De *premiëvrije pensioenopbouw* eindigt niet als je volledig *arbeidsongeschikt* bent en gaat deelnemen aan de pensioenregeling voor de Sociale Werkvoorziening ondergebracht bij Stichting *Pensioenfonds Werk en (re)integratie*. Wel wordt het pensioen dat je opbouwt bij Stichting *Pensioenfonds Werk en (re)integratie* in mindering gebracht op je *premiëvrije pensioenopbouw* tijdens *arbeidsongeschiktheid*.
Bouw je naast je *premiëvrije pensioenopbouw* nog pensioen op in deze pensioenregeling? Dan wordt je *premiëvrije pensioenopbouw* verminderd, voor zover je totale pensioenopbouw hoger zou uitkomen dan waarop je recht zou hebben voordat je *arbeidsongeschikt* werd.

Artikel 22 Premievrije pensioenopbouw als je arbeidsongeschikt bent of wordt en een WIA-uitkering krijgt

22.1 Wanneer kom je voor premievrije pensioenopbouw in aanmerking?

Om voor *premiervrije pensioenopbouw* tijdens *arbeidsongeschiktheid* in aanmerking te komen, moet je voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Je bent de dag voorafgaand aan de dag waarop je een *WIA-uitkering* gaat ontvangen of ging ontvangen *deelnemer* aan deze pensioenregeling;
- Je bent voor minimaal 35% *arbeidsongeschikt*. We kijken naar het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV;
- Je hebt binnen één jaar nadat je een *WIA-uitkering* bent gaan ontvangen een verzoek tot *premiervrije pensioenopbouw* ingediend bij het *pensioenfonds*; en
- Je dient het *pensioenfonds* de informatie te geven die ze vraagt.

Voldoe je niet aan de voorwaarden? En is er sprake van een van de volgende situaties? Dan kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* op je verzoek besluiten om je *premiervrije pensioenopbouw* toe te kennen. Het *bestuur* van het *pensioenfonds* kan daarvoor wel *premie* bij je in rekening brengen.

- Je ziek of *arbeidsongeschikt* was, maar nog geen *WIA-uitkering* ontving, op het moment dat je deelname aan deze pensioenregeling is beëindigd doordat je dienstverband onvrijwillig is beëindigd;
- Overlijdt je nadat je deelname aan deze pensioenregeling is beëindigd maar voordat je een *WIA-uitkering* ontvangt? Dan kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* aan je *partner-* en *kinderen* pensioen toekennen alsof je tot aan overlijden volledig *arbeidsongeschikt* was en deelgenomen hebt aan deze pensioenregeling.

22.2 Wat gebeurt er als je volledig arbeidsongeschikt bent?

Word of ben je volledig *arbeidsongeschikt*? En voldoe je aan de voorwaarden van artikel 22.1? Dan blijf je *ouderdomspensioen*, *partnerpensioen* en *wezenpensioen* bij het *pensioenfonds* opbouwen. Volledig *arbeidsongeschikt* betekent dat je meer dan 80% *arbeidsongeschikt* bent. We kijken naar het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV.

Was je bij de start van je deelname aan deze pensioenregeling al deels *arbeidsongeschikt*? Dan bouw je over dat deel geen premievrij pensioen bij het *pensioenfonds* op. Je doet dat alleen over het deel dat je méér *arbeidsongeschikt* bent geworden tijdens je deelname aan deze pensioenregeling.

22.3 Wat gebeurt er als je voor een deel arbeidsongeschikt bent?

Word of ben je voor een deel *arbeidsongeschikt*? En voldoe je aan de voorwaarden van artikel 22.1? Dan blijf je deels *ouderdomspensioen*, *partnerpensioen* en *wezenpensioen* bij het *pensioenfonds* opbouwen. Deels *arbeidsongeschikt* betekent dat je meer dan 35% maar minder dan 80% *arbeidsongeschikt* bent. We kijken naar het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV.

Er zijn 2 situaties.

1. Je blijft in dienst bij je werkgever

- Je blijft pensioen opbouwen voor het deel dat je blijft werken. De regels staan in artikel 5. We gaan uit van het *pensioengevend salaris* dat je nog hebt.

- Je gaat ook premievrij pensioen opbouwen voor het deel dat je *arbeidsongeschikt* bent. Je doet dit volgens de regels van artikel 22.4.

2. Je gaat uit dienst bij je werkgever

- Je blijft premievrij pensioen opbouwen voor het deel dat je *arbeidsongeschikt* bent. Je doet dit volgens de regels van artikel 22.4.
- Je bouwt geen pensioen meer bij het *pensioenfonds* op voor het deel dat je nog arbeidsgeschikt bent. Heb je een nieuwe baan? Dan ga je daar mogelijk pensioen opbouwen.

Dit geldt ook:

- Ben je deels *arbeidsongeschikt*? En ga je in het kader van re-integratie een nieuw dienstverband aan buiten de *betonproductenindustrie*? En kun je bewijzen dat je in je nieuwe dienstverband minder pensioen opbouwt dan in deze pensioenregeling? Dan kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* besluiten om je meer *premievrije pensioenopbouw* toe te kennen, dan de *premievrije pensioenopbouw* volgens de tabel in artikel 22.4.
- Bouw je naast je *premievrije pensioenopbouw* nog pensioen op in deze pensioenregeling? Dan wordt je premievrije pensioenopbouw verminderd, voor zover je totale pensioenopbouw hoger zou uitkomen dan waarop je recht zou hebben voordat je arbeidsongeschikt werd.

22.4 Hoe berekenen we je premievrije pensioenopbouw?

Je bouwt elk jaar een percentage aan premievrij pensioen op (in 2021 bedraagt dit percentage 1,644) over je laatste *pensioengrondslag* en *parttimepercentage*. Dit is je *pensioengrondslag* en *parttimepercentage* op de dag voordat je *arbeidsongeschikt* wordt, of méér *arbeidsongeschikt* wordt. Jaarlijks besluit het *pensioenfonds* of deze *pensioengrondslag* per 1 januari kan worden aangepast. Hierbij wordt de financiële situatie van het *pensioenfonds* in ogenschouw genomen. De aanpassing bedraagt maximaal de gemiddelde stijging van de lonen in je bedrijfstak.

We kijken naar het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV:

<i>Je bent arbeidsongeschikt voor</i>	<i>Je bouwt over dit % van je pensioengrondslag op aan pensioen</i>
< 35%	0
35 - 45%	40
45 - 55%	50
55-65%	60
65-80%	72,5
80-100%	100

Was je al deels *arbeidsongeschikt* toen je ging deelnemen aan de pensioenregeling? Dan verlagen we je *arbeidsongeschiktheid*. We trekken daar de mate van *arbeidsongeschiktheid* bij de start van je deelname van af.

22.5 Wat gebeurt er als je meer arbeidsongeschikt wordt?

Er zijn 2 situaties.

1. Je bent nog in dienst bij je werkgever

Word je meer *arbeidsongeschikt*? Dan berekenen wij je *premievrije pensioenopbouw* opnieuw. We doen dit vanaf de dag waarop je meer *arbeidsongeschikt* wordt. Mogelijk bouw je hierdoor meer premievrij pensioen op. Je vindt de tabel in artikel 22.4.

Een voorbeeld:

*Je bent arbeidsongeschikt voor 35%. Dit betekent dat je over 40% van je pensioengrondslag premievrij aan pensioen opbouwt (zie tabel in 22.4). Toen je arbeidsongeschikt werd bedroeg je laatste (fulltime) pensioengrondslag € 15.000 en was je parttimepercentage 100%. Je pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw bedraagt € 15.000 (€ 15.000 * 100%). Jaarlijks bouw je € 98,64 (40% * € 15.000 * 1,644%) premievrij aan pensioen op voor het deel dat je arbeidsongeschikt bent.*

Je wordt vervolgens arbeidsongeschikt voor 55%. Toen je meer arbeidsongeschikt werd bedroeg je laatste (fulltime) pensioengrondslag € 20.000.

Uitwerking:

Nadat je meer arbeidsongeschikt bent geworden, ben je voor deze pensioenregeling voor 60% arbeidsongeschikt. Dit betekent dat je over 60% van je zogenoemde herleide pensioengrondslag premievrij aan pensioen opbouwt (zie tabel hierboven).

Je herleide pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw wordt vastgesteld door de volgende formule te gebruiken:

$$(\text{€ } 15.000 * 40\% + \text{€ } 20.000 * 60\% - 40\%) / 60\% = \text{€ } 16.667$$

*Jaarlijks bouw je € 164,40 (60% * € 16.667 * 1,644%) aan pensioen op.*

Was je al deels *arbeidsongeschikt* toen je ging deelnemen aan de pensioenregeling? Dan bouw je premievrij pensioen op over het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV verminderd met het % dat je *arbeidsongeschikt* was volgens het UWV bij de start van je deelname. We kijken naar je *pensioengrondslag* op de dag voordat je meer *arbeidsongeschikt* werd.

2. Je bent al uit dienst bij je werkgever

Word je meer *arbeidsongeschikt*? Dan gaat je *premiervrije pensioenopbouw* niet omhoog. Je blijft premievrij pensioen opbouwen zoals je eerst deed.

22.6 Wat gebeurt er als je minder arbeidsongeschikt wordt?

Er zijn 2 situaties.

1. Je bent nog in dienst bij je werkgever

Word je minder *arbeidsongeschikt*? Dan berekenen wij je *premiervrije pensioenopbouw* opnieuw. We doen dit vanaf de dag waarop je minder *arbeidsongeschikt* wordt. Mogelijk bouw je hierdoor minder premievrij pensioen op. Je vindt de tabel in artikel 22.4.

Een voorbeeld:

Je bent arbeidsongeschikt voor 65%. Dit betekent dat je over 72,5% van je pensioengrondslag premievrij aan pensioen opbouwt (zie tabel in 22.4). Toen je arbeidsongeschikt werd bedroeg je laatste (fulltime) pensioengrondslag € 15.000 en

was je parttimepercentage 100%. Je pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw bedraagt € 15.000 (€ 15.000 * 100%). Jaarlijks bouw je € 178,79 (72,5% * € 15.000 * 1,644%) premievrij aan pensioen op voor het deel dat je arbeidsongeschikt bent.

Je wordt vervolgens arbeidsongeschikt voor 35%.

Uitwerking:

Als je minder arbeidsongeschikt wordt, blijf je premievrij pensioen opbouwen over je laatste (fulltime) pensioengrondslag en parttimefactor op de dag dat je arbeidsongeschikt bent geworden. Je pensioengrondslag voor de premievrije pensioenopbouw blijft daardoor € 15.000 (€ 15.000 * 100%). Jaarlijks bouw je € 98,64 (40% * € 15.000 * 1,644%) premievrij aan pensioen op voor het deel dat je arbeidsongeschikt bent.

Was je al deels *arbeidsongeschikt* toen je ging deelnemen aan de pensioenregeling? Dan bouw je premievrij pensioen op over het % dat je *arbeidsongeschikt* bent volgens het UWV verminderd met het % dat je arbeidsongeschikt was volgens het UWV bij de start van je deelname. We kijken naar je *pensioengrondslag* op de dag voordat je meer arbeidsongeschikt werd.

2. Je bent al uit dienst bij je werkgever

Word je minder *arbeidsongeschikt*? Dan berekenen wij je *premiervrije pensioenopbouw* opnieuw. We doen dit vanaf de dag waarop je minder *arbeidsongeschikt* wordt. Mogelijk bouw je hierdoor minder premievrij pensioen op. Je vindt de tabel in artikel 22.4.

22.7 Wanneer is je premievrije pensioenopbouw gestart of wanneer start de premievrije pensioenopbouw?

Je *premiervrije pensioenopbouw* start of is gestart op de dag waarop je een *WIA*-uitkering krijgt.

Ben je bij de start van je deelname al deels *arbeidsongeschikt*? En word je meer *arbeidsongeschikt*? Dan start je *premiervrije pensioenopbouw* op de dag waarop het UWV je *WIA*-uitkering aanpast.

Heeft het *bestuur* van het *pensioenfonds* je *premiervrije pensioenopbouw* op verzoek toegezegd? Dan start je *premiervrije pensioenopbouw* vanaf het moment dat je dienstverband onvrijwillig is beëindigd. Over de periode vanaf het moment dat je dienstverband onvrijwillig is beëindigd tot aan het moment waarop je een *WIA*-uitkering ontvangt, kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* een deel van de *premie* bij je in rekening brengen.

22.8 Wanneer stopt de premievrije pensioenopbouw?

Je *premiervrije pensioenopbouw* stopt op;

- de eerste dag van de maand waarin je de *AOW*-gerechtigde leeftijd bereikt; of
- komt te overlijden;
- maar uiterlijk op de *pensioenrichtleeftijd*.

Je *premiervrije pensioenopbouw* stopt op het moment dat voor het eerst sprake is van één van de genoemde situaties.

Ook stopt je *premiervrije pensioenopbouw* als:

- a) Je niet langer 35% arbeidsongeschikt bent;
- b) Je gaat deelnemen aan een andere pensioenregeling, na ingang van je *premiervrije pensioenopbouw* tijdens *arbeidsongeschiktheid*;
- c) Je niet langer de informatie verstrekt waar het *pensioenfonds* om vraagt.

De *premiervrije pensioenopbouw* in de situaties als opgenomen onder a) tot en met c) stopt met ingang van de eerste van de maand volgend op de maand waarin zich de situatie voordoet.

Dit geldt ook:

- In de situatie als beschreven onder b) eindigt de *premiervrije pensioenopbouw* niet als je deels *arbeidsongeschikt* bent op het moment dat je gaat deelnemen aan een andere pensioenregeling. Wel kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* besluiten om de *premiervrije pensioenopbouw* te verminderen. Dit kan gebeuren als je *premiervrije pensioenopbouw* bij het *pensioenfonds* en de pensioenopbouw in de andere pensioenregeling tezamen meer zijn dan pensioenopbouw bij het *pensioenfonds* in de situatie dat je volledige *arbeidsongeschiktheid* zou zijn;
- De *premiervrije pensioenopbouw* eindigt niet als je volledig *arbeidsongeschikt* bent en gaat deelnemen aan de pensioenregeling voor de Sociale Werkvoorziening ondergebracht bij Stichting Pensioenfonds Werk en (re)integratie. Wel wordt het pensioen dat je opbouwt bij Stichting Pensioenfonds Werk en (re)integratie in mindering gebracht op je *premiervrije pensioenopbouw* tijdens *arbeidsongeschiktheid*.

8 Jij en je partner gaan uit elkaar

Gaan jij en je *partner* uit elkaar? Dan heeft dat gevolgen voor je reeds opgebouwde *ouderdomspensioen* en het *partnerpensioen*. Het *wezenpensioen* verandert niet als je uit elkaar gaat.

Artikel 23 Scheiding en je ouderdomspensioen

23.1 Wanneer verandert je ouderdomspensioen?

Je *ouderdomspensioen* verandert in deze situaties:

- Je gaat scheiden. Jij, je (ex)partner of bijvoorbeeld een advocaat schrijft de scheiding in bij de burgerlijke stand.
- Je beëindigt je geregistreerd *partnerschap*. Jij, je (ex)partner of bijvoorbeeld een advocaat schrijft dit in bij de burgerlijke stand. Dit komt niet doordat een van jullie overlijdt of wordt vermist. Ook niet doordat je je geregistreerd *partnerschap* omzet in een huwelijk.
- Je gaat scheiden van tafel en bed. Jij, je (ex)partner of bijvoorbeeld een advocaat schrijft dit in bij het huwelijksgoederenregister.

Woon je samen? En gaan jullie uit elkaar? Dan verandert er niets in je *ouderdomspensioen*.

23.2 Je ex-partner krijgt recht op een deel van je ouderdomspensioen

Ga je uit elkaar? Dan krijgt je *ex-partner* recht op de helft van het *ouderdomspensioen* dat je tijdens jullie huwelijk of geregistreerd *partnerschap* hebt opgebouwd in deze pensioenregeling. Dit heet *verevening*. Het is geregeld in de *Wet verevening pensioenrechten bij scheiding*.

Je hebt 2 mogelijkheden:

- Jij of je *ex-partner* kan het *pensioenfonds* vragen dit eigen deel direct aan je *ex-partner* te betalen. We doen dit dan als jij met pensioen gaat. Vraag dit wel binnen 2 jaar na de scheiding bij het *pensioenfonds* aan. Dit doe je met het formulier *Mededeling van scheiding in verband met verdeling van ouderdomspensioen*. Download het formulier op overheid.nl. Of vraag het aan bij het *pensioenfonds*.
- Regel je samen niets? Dan moet jij zelf het deel van je pensioen aan je *ex-partner* betalen als je met pensioen gaat.

Krijgt je *ex-partner* maar een klein pensioen? Dan heeft hij of zij geen recht op betaling. Het pensioen blijft dan bij jou staan en wordt aan jou uitgekeerd. Dit is zo als het bruto pensioen voor je *ex-partner* lager is dan € 503,24 per jaar (in 2021) Dit staat in de wet.

23.3 Kunnen jullie samen iets anders afspreken?

Ja, dat kan. Je wilt bijvoorbeeld dat je *ex-partner* geen *ouderdomspensioen* krijgt. Of meer óf minder dan de helft van het *ouderdomspensioen* dat je tijdens jullie samenzijn opbouwde in deze pensioenregeling. Als je dat maar samen afspreekt. Dit doe je in je notarieel vastgelegde huwelijkse voorwaarden, de voorwaarden van geregistreerd *partnerschap* of in een schriftelijke scheidingsovereenkomst. Alle voorwaarden staan in de *Wet verevening pensioenrechten bij scheiding*.

Je kunt ook kiezen voor *conversie*. Bij *conversie* maak je samen afspraken over het deel van het *ouderdomspensioen* en het *bijzonder partnerpensioen* (artikel 24) waar je *ex-partner* recht op heeft. Deze 2 rechten zet je om in een eigen aanspraak op *ouderdomspensioen* voor je *ex-partner*. Dat *ouderdomspensioen* gaat dan in en stopt op de tijdstippen die gelden voor het normale *ouderdomspensioen* volgens deze pensioenregeling op de leeftijd van de *ex-partner*. *Conversie* is alleen mogelijk als het *pensioenfonds* daarmee schriftelijk instemt. Het *pensioenfonds* kan de kosten voor de *conversie* in rekening brengen. Jij en je *ex-partner* betalen samen deze kosten.

23.4 Wanneer start en stopt het pensioen van je ex-partner?

Je *ex-partner* krijgt zijn of haar verevende pensioen (zie artikel 23.2 en 23.3) als jij met pensioen gaat. Dit is dus op je 68e. Kies je ervoor om eerder of later met pensioen te gaan? Dan krijgt je *ex-partner* ook eerder of later pensioen.

Krijgen wij het formulier voor de verdeling nadat je pensioen is ingegaan? Dan start het pensioen van je *ex-partner* op de 1e dag van de maand nadat wij het formulier ontvangen.

Het pensioen voor je *ex-partner* stopt op deze momenten:

- Je *ex-partner* overlijdt. Het pensioen stopt op de laatste dag van de maand waarin je *ex-partner* overlijdt.
 - Jij overlijdt. Het pensioen stopt op de laatste dag van de maand waarin jij overlijdt.
 - Jij en je *partner* trouwen opnieuw met elkaar. En wij horen dat van jullie. Het pensioen stopt op de 1e dag van de maand nadat wij dit bericht krijgen.
- Trouwen jij en je *ex-partner* opnieuw? En wil je het pensioen weer zelf krijgen? Schrijf het *pensioenfonds* dan een brief. Dit kan ook als jullie (weer) geregistreerd *partners* worden. Of als je niet meer gescheiden bent van tafel en bed en dit in het huwelijksgoederenregister hebt laten opnemen. Jij en je *partner* ondertekenen beiden de brief.

Overlijdt je *ex-partner*? Dan betalen wij zijn of haar deel van je *ouderdomspensioen* voortaan aan jou uit. Dit is niet het geval als je kiest voor *conversie*.

Artikel 24 Scheiding en het partnerpensioen

24.1 Wanneer verandert het partnerpensioen?

Het *partnerpensioen* verandert in deze situaties:

- Je gaat scheiden. Jij, je (ex)partner of bijvoorbeeld een advocaat schrijft je scheiding in bij de burgerlijke stand.
- Je beëindigt je geregistreerd partnerschap. Jij, je (ex)partner of bijvoorbeeld een advocaat schrijft dit in bij de burgerlijke stand. Dit komt niet doordat een van jullie overlijdt of wordt vermist. Ook niet doordat je je geregistreerd partnerschap omzet in een huwelijk.
- Je huwelijk wordt ontbonden na scheiding van tafel en bed. Jij, je (ex)partner of bijvoorbeeld een advocaat schrijft dit in bij de burgerlijke stand.
- Je woont samen en gaat uit elkaar. Je maakt samen een verklaring of een brief die jullie beide ondertekenen en voegt kopieën van jullie identiteitsbewijzen toe. Daarin staat de datum dat jullie stoppen met samenwonen. Of je stuurt het *pensioenfonds* een kopie van een aangetekende brief aan je (ex)partner of een notaris waarin staat per welke datum jullie stoppen met samenwonen.

Zet je je geregistreerd partnerschap om in een huwelijk? Of woon je samen en worden jullie geregistreerd partners of trouwen jullie? Dan verandert er niets in het *partnerpensioen*.

24.2 Je ex-partner krijgt recht op een deel van het partnerpensioen

Ga je uit elkaar? Dan krijgt je *ex-partner* recht op het *partnerpensioen* dat jij tot de scheiding hebt opgebouwd in deze pensioenregeling. Dit heet *bijzonder partnerpensioen*.

Ga je uit elkaar nádat je deelname aan deze pensioenregeling stopt? Dan krijgt je *ex-partner* recht op het *partnerpensioen* dat jij tot het eind van je deelname in deze pensioenregeling hebt opgebouwd. We tellen daarbij ook de verhogingen op die we sinds het einde van je deelname aan deze pensioenregeling gaven. Je leest meer hierover in artikel 6.

Je *ex-partner* krijgt een bewijs van het *bijzonder partnerpensioen*. Jijzelf krijgt een kopie van dit bewijs.

24.3 Kunnen jullie samen iets anders afspreken?

Ja, dat kan. Je wilt bijvoorbeeld dat je *ex-partner* geen *partnerpensioen* krijgt. Of minder *partnerpensioen* dan je tot je scheiding opbouwde. Als je dat maar samen afspreekt. Dit doe je in je huwelijkse voorwaarden, de voorwaarden van geregistreerd partnerschap, een samenlevingsovereenkomst of een schriftelijke scheidingsovereenkomst.

24.4 Wanneer start en stopt het bijzonder partnerpensioen?

Je *ex-partner* krijgt *bijzonder partnerpensioen* als jij overlijdt. Het pensioen start op de 1^e dag van de maand waarin je overlijdt. Het pensioen stopt op de laatste dag van de maand waarin je *ex-partner* overlijdt.

Dit geldt ook:

- Heb je meerdere *ex-partners*? Dan krijgt elke *ex-partner* alleen het *bijzonder partnerpensioen* dat je opbouwde ná je vorige scheiding. En tot jullie uit elkaar gingen;
- Je *ex-partner* kan zijn of haar *bijzonder partnerpensioen* na je overlijden (gedeeltelijk) overdragen aan je nieuwe *partner* of een andere *ex-partner* van jou. Dit moet wel worden vastgelegd in een notariële akte en het *pensioenfonds* moet ermee instemmen.

9 Over de betaling van je pensioen

Artikel 25 Je pensioenuitkering

25.1 Hoe betalen we je pensioen?

Gaat je pensioen in? Dan krijg je elke maand een pensioenuitkering van het *pensioenfonds*. We maken de uitkering in euro's over op de bankrekening die jij doorgeeft.

Je krijgt elke maand 1/12 deel van je pensioen in dat jaar. Wij houden hierop loonbelasting en premies voor de sociale verzekeringen in. Die betaalt het *pensioenfonds* aan de Belastingdienst.

25.2 Wat geldt als je in het buitenland woont?

Woon je in het buitenland? Dan vragen wij 1 keer per jaar een bewijs van in leven zijn (Attestatie de Vita) van je. Wij horen het namelijk niet vanzelf van de buitenlandse overheid als je overlijdt. Daarom moeten je nabestaanden dit in elk geval aan het *pensioenfonds* melden. Een voorwaarde voor pensioen is immers dat je nog leeft.

Dit geldt voor de betaling van je *ouderspansioen*. Maar ook voor het *partnerpensioen*, *bijzonder partnerpensioen* en *wezenpensioen*.

Artikel 26 Afkoop van je pensioen

26.1 Wat is de afkoop van pensioen?

Heb je een klein pensioen bij het *pensioenfonds* opgebouwd? Dan mogen wij je pensioen soms in 1 keer betalen. Dit heet *afkoop*. Je krijgt een bedrag aan pensioen dan direct op je rekening. Je ontvangt daardoor op of na de *pensioenrichtleeftijd* geen pensioenuitkering meer van het *pensioenfonds*. *Afkoop* is geregeld in de wet. Een klein pensioen is een pensioen dat minder bedraagt dan de *wettelijke afkoopgrens*. Deze grens wordt jaarlijks vastgesteld door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

26.2 Hoe en wanneer kan het pensioenfonds je pensioen afkopen?

Dit zijn de regels:

- Je opgebouwde pensioen is een klein pensioen en is dus lager dan de *wettelijke afkoopgrens*. Dit is in 2021 € 503,24.
- Je krijgt bericht van het *pensioenfonds* over de *afkoop* als je bijna met pensioen gaat.
- Ga je uit dienst? En ga je nog niet met pensioen? Dan draagt het *pensioenfonds* je pensioen over naar je nieuwe pensioenuitvoerder als je die hebt. Heb je (nog) geen nieuwe pensioenuitvoerder waar je pensioen opbouwt? Dan controleert het *pensioenfonds* in ieder geval 1 keer per jaar nadat je uit dienst ging of dit nog steeds zo is. Kunnen wij het pensioen niet binnen 5 jaar overdragen, dan kan het *pensioenfonds* je pensioen afkopen. Hierover informeren we je dan.
- Ben je voor 1 januari 2018 uit dienst gegaan? Vanaf 2020 draagt het *pensioenfonds* dan ook je pensioen over naar je nieuwe pensioenuitvoerder als je die hebt. Kan het pensioenfonds je pensioen (nog) niet overdragen naar een nieuwe pensioenuitvoerder? Dan kan het pensioenfonds je pensioen nog afkopen.

- Krijg je een bericht over de *afkoop* van pensioen? Dan geldt dit voor je *ouderdoms*-, *partner*- én *wezenpensioen*.
- Het *pensioenfonds* koopt je pensioen alleen af als je toestemming geeft voor de *afkoop*.
- Je krijgt 1 bedrag aan pensioen op je rekening. Daarna krijg je geen pensioen meer van het *pensioenfonds*.
- Heeft je *ex-partner* een klein pensioen? En kopen wij dit af? Dan betalen wij dit geld aan je *ex-partner*.
- Overlijdt je? En heeft je *partner* een klein pensioen? En kopen wij dit af? Dan betalen we dit geld aan je *partner*.

26.3 Hoeveel geld krijg je als wij je pensioen afkopen?

We kijken naar je opgebouwde pensioen per jaar. Maar ook naar je leeftijd en enkele andere factoren. Daarom is het bedrag (de afkoopsom) hoger dan je pensioen per jaar. Op de afkoopsom houden we nog loonbelasting en premies in. Die betaalt het *pensioenfonds* aan de Belastingdienst. In bijlage 1 zijn de afkoopfactoren waarmee het *pensioenfonds* rekent opgenomen.

10 Over de kosten van de pensioenregeling

Artikel 27 De pensioenpremie

27.1 Wie betaalt de premie voor de pensioenregeling?

Maandelijks of per 4 weken betalen jij en je *werkgever* *premie* voor je pensioen. Je *werkgever* houdt de *premie*, die jij moet betalen, elke maand of elke 4 weken in op je salaris. Je *werkgever* betaalt de totale *premie* aan het *pensioenfonds*.

Dit geldt ook:

- Indien je vrijwillig pensioen opbouwt in de pensioenregeling, betaal je zelf de totale *premie* voor je pensioen. Je leest meer hierover in artikel 19.
- Indien je (deels) *premievrij* pensioen opbouwt in verband met *arbeidsongeschiktheid*, betaalt het *pensioenfonds* (deels) de *premie*. Je leest meer hierover in artikel 21 en 22.

27.2 Hoe berekenen wij je premie?

Jij betaalt (in 2021) 10,17% van je *pensioengrondslag*. Dit is de basis voor je pensioen. Je leest meer hierover in artikel 5 en de begrippenlijst.

Werk je parttime? Dan vermenigvuldigen we de *pensioengrondslag* eerst met je *parttimepercentage*. Ben je deels *arbeidsongeschikt*? Dan betaal je minder *premie*. Ben je volledig arbeidsongeschikt? Dan hoef je geen *premie* te betalen. Je leest alle voorwaarden in artikel 21 en 22.

27.3 Wat doen we met de premies?

Het *pensioenfonds* belegt de *premies* om je pensioenopbouw te financieren en de stijging van de prijzen zo veel mogelijk bij te houden. Met sparen alleen lukt dat niet. Het *pensioenfonds* gebruikt ook een deel van de *premie* voor de kosten die het *pensioenfonds* maakt om je pensioen te regelen bijvoorbeeld administratie- en beleggingskosten.

11 Informatie over je pensioen

Artikel 28 Welke informatie krijg je?

28.1 Je deelname start

Als je in de *Betonproductenindustrie* gaat werken en gaat deelnemen aan deze pensioenregeling, dan krijg je binnen 3 maanden een welkomstbericht van het *pensioenfonds*. Daarin krijg je alle eerste informatie die belangrijk is voor je pensioen. Je leest ook waar je extra informatie kunt vinden. Ook ontvang je informatie over hoe het *pensioenfonds* omgaat met je (persoons)gegevens, zoals bijvoorbeeld je adres en geboortedatum. In de privacyverklaring van het *pensioenfonds* op www.betonpensioen.nl lees je hierover meer.

28.2 Je bent deelnemer

Ben je werkzaam in de *Betonproductenindustrie* en neem je deel aan deze pensioenregeling, dan krijg je elk jaar een *Uniform Pensioenoverzicht*. In dit overzicht staat onder andere:

- het pensioenbedrag dat je hebt opgebouwd;
- het pensioenbedrag dat je kan bereiken als je bij het *pensioenfonds* pensioen blijft opbouwen;
- informatie over verhoging van je pensioen (*toeslag*);
- de groei van je pensioen in het afgelopen jaar (*factor A*);
- informatie over vermindering van je pensioen;
- de standaard pensioenleeftijd in de pensioenregeling;
- de pensioenpremie die in een jaar betaald is.

28.3 Je deelname stopt

Ga je uit dienst bij je *werkgever* en ben je niet meer werkzaam in de *Betonproductenindustrie*, dan krijg je binnen zes maanden een overzicht van het pensioen dat bij het *pensioenfonds* blijft staan. Daarin staat alle informatie over het pensioen dat je hebt opgebouwd. Daarna krijg je elk jaar een pensioenoverzicht van het *pensioenfonds*. Heb je je pensioen meegenomen naar een nieuwe pensioenuitvoerder? Dan krijg je die informatie voortaan van je nieuwe pensioenuitvoerder.

28.4 Je krijgt pensioen van het pensioenfonds

Ga je met pensioen? Dan krijg je een brief over de start van je pensioen. Daarin staan je pensioenbedragen. Je leest ook precies welke eigen keuzes je kan maken voor je pensioen. Is je pensioen ingegaan? Dan krijg je elk jaar een opgave van je pensioen. Daarin staat hoeveel pensioen je in dat jaar krijgt. En hoeveel *partnerpensioen* je hebt opgebouwd.

28.5 Je gaat scheiden of bent gescheiden

Heeft je *ex-partner* recht op *bijzonder partnerpensioen* als jij overlijdt? Dan krijgt je *ex-partner* een overzicht van het pensioen dat van haar is. Daarna krijgt je *ex-partner* elke 5 jaar een opgave van dit pensioen.

28.6 Je wilt meer weten

Je kan ook zelf contact opnemen als je wilt weten hoeveel pensioen je hebt. Of hoeveel pensioen je kan krijgen als je bij het *pensioenfonds* pensioen blijft opbouwen. Je krijgt dan binnen 3 maanden een overzicht. Het *pensioenfonds* mag je wel vragen de kosten te betalen. Of kijk op mijnpensioenoverzicht.nl. Daarop staat je AOW en een overzicht van al je te bereiken pensioen bij de verschillende pensioenuitvoerders.

28.7 Ga je verhuizen naar het buitenland?

Als je de verhuizing naar het buitenland hebt gemeld bij het *pensioenfonds*, dan krijg je dezelfde informatie van het *pensioenfonds* als wanneer je in Nederland was blijven wonen.

28.8 Informatie op de website

Wil je meer weten over de pensioenregeling of de uitvoering daarvan? Kijk dan op betonpensioen.nl.

Artikel 29 Welke informatie geef je het pensioenfonds?

29.1 Wat zijn je verplichtingen?

Vraagt het *pensioenfonds* jou om informatie? Of doet je *werkgever* dat? Dan moet je die informatie geven. Het *pensioenfonds* heeft die informatie nodig om je pensioen goed te regelen. Of te betalen.

29.2 Wat gebeurt er als je het pensioenfonds geen informatie geeft?

Geef je het *pensioenfonds* geen informatie? Of is je informatie niet juist of niet volledig? Dan moet je misschien pensioen terugbetalen. Of je krijgt voortaan geen of minder pensioen. Dat geldt ook voor het pensioen voor je nabestaanden.

29.3 Hoe gaat het pensioenfonds om met de (persoons)gegevens die het pensioenfonds ontvangt?

Alle (persoons)gegevens die het *pensioenfonds* ontvangt, gebruikt het *pensioenfonds* alleen als dat volgens de wet- en regelgeving mag. Dit is geregeld in de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG). Hierin zijn ook rechten voor jou opgenomen, zoals het recht om na te vragen welke gegevens het *pensioenfonds* van jou heeft. Meer hierover lees je in de privacyverklaring van het *pensioenfonds* op www.betonpensioen.nl.

12 Bijzondere situaties

Artikel 30 Situaties die niet geregeld zijn

Het *pensioenfonds* heeft geprobeerd om in dit pensioenreglement zoveel mogelijk te regelen. Komen er situaties voor die niet geregeld zijn in dit pensioenreglement? Dan beslist het *bestuur* van het *pensioenfonds* hierover.

Artikel 31 Afkoopverbod

Het *pensioenfonds* mag je opgebouwde pensioen niet afkopen. Dit mag alleen als je een klein pensioen bij het *pensioenfonds* hebt opgebouwd. Je leest meer hierover in artikel 18 en 26.

Je kan je opgebouwde pensioen ook niet:

- aan een ander overdragen, vervreemden of prijsgeven.
- in zekerheid geven aan een ander. Bijvoorbeeld als je een schuld hebt aan de bank of een bedrijf.

Je pensioen blijft dus voor jou staan. Zo heb je een inkomen als je met pensioen gaat.

Artikel 32 Kunnen de pensioenen omlaag gaan?

Het *pensioenfonds* kan besluiten om de pensioenen te verlagen. Het gaat om de pensioenen van:

- deelnemers, gewezen deelnemers en ex-partners met een eigen pensioen;
- gepensioneerden en partners, ex-partners en kind(eren) van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde.

Dit kan alleen in deze situatie:

- De *beleidsdekkingsgraad* van het *pensioenfonds* is te laag. Dit is de verhouding tussen de pensioenverplichtingen op langere termijn en het vermogen van het *pensioenfonds*. Het vermogen van het *pensioenfonds* is dan lager dan het *minimaal vereist eigen vermogen* of het *vereist eigen vermogen* dat het *pensioenfonds* op basis van de wet moet hebben.
- Het *pensioenfonds* is niet in staat om binnen een redelijke termijn het vermogen van het *pensioenfonds* gelijk te krijgen aan het *minimaal vereist eigen vermogen* of het *vereist eigen vermogen* zonder dat de belangen van *deelnemers*, *gewezen deelnemers*, *pensioengerechtigden*, andere aanspraakgerechtigden of de *werkgevers* onevenredig worden geschaad; en
- We hebben al andere overige maatregelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, die in het herstelplan staan genomen. We kunnen dus alleen nog de pensioenen verlagen.

Eventuele verlagingen van pensioenen die voortkomen uit het herstelplan worden gespreid over een periode van 10 jaar. Eventuele verlagingen van het pensioen die komen doordat het *minimaal vereist eigen vermogen* te laag is worden niet gespreid. Deze verlagingen worden in één keer doorgevoerd.

Op betonpensioen.nl lees je meer over de *beleidsdekkingsgraad* en een eventueel herstelplan.

Verlaagt het *pensioenfonds* de pensioenen? Dan informeert het *pensioenfonds* degene van wie het pensioen verlaagd wordt en de *werkgevers*. Dit doet het *pensioenfonds* met een brief. En uiterlijk 1 maand voordat de pensioenen omlaag gaan. *Pensioengerechtigden* ontvangen uiterlijk 3 maanden voordat de pensioenen omlaag gaan een brief. Ook informeert het *pensioenfonds* De Nederlandsche Bank voordat het *pensioenfonds* de verlaging doorvoert.

Artikel 33 Moeten we de pensioenregeling aanpassen van de belastingdienst?

Voldoet deze pensioenregeling volgens de Belastingdienst niet aan de wet- en regelgeving? Dan past het *pensioenfonds* deze pensioenregeling direct aan. Dat doet het *pensioenfonds* met terugwerkende kracht tot de ingangsdatum of de laatste wijziging. Hierover bericht het *pensioenfonds* je.

Artikel 34 Wat geldt als mijn werkgever geen premie heeft betaald?

Heb je recht op deelname aan deze pensioenregeling, maar heeft je *werkgever* geen *premie* voor je betaald? Je bouwt dan wel pensioen bij het *pensioenfonds* op. Dit geldt niet als:

- Er sprake is van kwade trouw bij jou en je *werkgever*. Hiervan is in ieder geval sprake als je *werkgever* welbewust de *premie* niet heeft betaald en jij hiermee hebt ingestemd.
- Je *werkgever* in het buitenland is gevestigd en zich niet heeft aangemeld bij het fonds. Het fonds kon niet weten dat je *werkgever werknemers* in Nederland te werk had gesteld.
- Om een andere reden niet van het fonds kan worden verwacht om pensioen aan jou, je *partner* of je *kinderen* toe te kennen.
- Het *premie* betreft die het UWV op grond van de Werkloosheidswet aan het *pensioenfonds* moet betalen omdat je *werkgever* failliet is gegaan of surseance van betaling heeft verkregen.

13 Overgangsbepalingen

Artikel 35 Regels voor je pensioen tot 1 januari 2015

Dit pensioenreglement geldt vanaf 1 januari 2015. In dit artikel lees je wat de afspraken zijn voor het pensioen dat je daar vóór bij het *pensioenfonds* opbouwde.

35.1 Voor wie gelden de overgangsbepalingen?

De regels in dit artikel gelden als je vóór 2015 deelnam aan de *pensioenregeling 55-* van het *pensioenfonds*.

35.2 Wat gebeurt er met je ouderdomspensioen uit de pensioenregeling die gold tot 1 januari 2015?

Het *ouderdomspensioen* dat je als *deelnemer*, *gewezen deelnemer* of (deels) *arbeidsongeschikte* bij het *pensioenfonds* hebt opgebouwd tot 1 januari 2015 ging uit van een pensioenleeftijd 65. Dit *ouderdomspensioen* is per 1 januari 2015 omgezet in een pensioen dat ingaat op je 67e. Je pensioen gaat hierdoor omhoog. Voor dit omgezette pensioen geldt vanaf 1 januari 2015 deze pensioenregeling.

35.3 Wat gebeurt er met het partnerpensioen en wezenpensioen uit de pensioenregeling die gold tot 1 januari 2015?

Het *partner-* en *wezenpensioen* dat je bij het *pensioenfonds* hebt opgebouwd tot 1 januari 2015 blijft gelijk. Voor deze pensioenen geldt vanaf 1 januari 2015 deze pensioenregeling.

35.4 Wat geldt als je arbeidsongeschikt bent?

Was je vóór 1 januari 2015 (deels) *arbeidsongeschikt* en werd er pensioen voor je opgebouwd zonder dat je hiervoor *premie* betaalde? En ben je na 1 januari 2015 nog steeds (deels) *arbeidsongeschikt* en voldoe je nog steeds aan de voorwaarden in artikel 21 en 22? Dan bouw je vanaf 1 januari 2015 pensioen op volgens deze pensioenregeling.

35.5 Wat geldt er als het pensioen is ingegaan voor 1 januari 2015?

Is je pensioen vóór 1 januari 2015 ingegaan? Dan gelden voor jou de regels als opgenomen in *de pensioenregeling 55-* van het *pensioenfonds*. Voor de eventuele verhogingen (toeslagen) die je krijgt, gelden echter de regels als opgenomen in artikel 6 van deze pensioenregeling.

Artikel 36 Extra ouderdoms- en partnerpensioen

Ben je op 30 juni 2004 en op 1 juli 2004 als werknemer deelnemer geweest aan de pensioenregeling van het pensioenfonds? En ben je onafgebroken tot 1 januari 2017 als werknemer deelnemer geweest aan de pensioenregeling

van het pensioenfonds? Dan had je tot 1 januari 2017 per 31 december 2020 of bij eerder ingang van je pensioen recht op voorwaardelijk extra ouderdoms- en partnerpensioen (zogenoemde optrekpensioenen).

Per 1 januari 2017 is het voorwaardelijk extra ouderdoms- en partnerpensioen (deels) voor je omgezet in onvoorwaardelijk extra ouderdoms- en partnerpensioen. Onvoorwaardelijk betekent dat je ook bij uitdiensttreding na 1 januari 2017, zonder dat je met pensioen gaat, recht hebt op deze extra pensioenen.

Na de omzetting heb je geen recht meer op het extra voorwaardelijk ouderdoms- en partnerpensioen. Bij de omzetting is rekening gehouden met je geboortjaar.

Artikel 37 Premievrije aanspraken op prepensioen

Heb je vóór 2006 deelgenomen aan de prepensioenregeling van het pensioenfonds? En heb je er niet voor gekozen om het opgebouwde prepensioen om te zetten in ouderdomspensioen? Dan heb je nog recht op dit opgebouwde prepensioen.

Je opgebouwde prepensioen:

- start op de 1^e dag van de maand waarin je 61 jaar wordt. Je kan ook later met prepensioen gaan, maar niet later dan de 1^e dag van de maand waarin je 65 wordt.
- stopt op de laatste dag van de maand waarin je overlijdt maar uiterlijk de 1^e dag van de maand waarin je 65 wordt.

Ga je later met prepensioen? Dan geldt dit ook:

- Je krijgt meer prepensioen. Maar je prepensioen mag niet te hoog worden. Wordt je prepensioen hoger dan je laatste *pensioengevende salaris*? Dan wordt het omgezet in *ouderdomspensioen* voor zover dit toegestaan is op grond van fiscale wet- en regelgeving.
- Je blijft werken bij je *werkgever*. Of je verklaart aan het *pensioenfonds* dat je ergens anders nog in dienst bent. Werk je niet meer? Dan gaat je prepensioen direct in.

Artikel 38 Regels voor uw pensioen tot 1 januari 2018

38.1 Wat gebeurt er met je ouderdomspensioen dat je opbouwde tot 1 januari 2018?

Het *ouderdomspensioen* dat je als *deelnemer*, *gewezen deelnemer* of (deels) *arbeidsongeschikte* bij het *pensioenfonds* hebt opgebouwd tot 1 januari 2018, inclusief het *ouderdomspensioen* als bedoeld in artikel 35.2 en artikel 36, ging uit van een pensioendatum van 67 jaar. Dit *ouderdomspensioen* is per 1 januari 2018 omgezet in een pensioen dat ingaat op je 68e. Je pensioen gaat hierdoor omhoog.

38.2 Hoe werden de pensioenaanspraken omgezet?

De pensioenen die het *pensioenfonds* bedoelt in artikel 38.1 zijn collectief actuariael gelijkwaardig omgezet naar pensioenaanspraken op leeftijd 68 jaar. De toepasselijke uitruilfactoren staan in bijlage 1 van dit pensioenreglement. De hoogte van het *opgebouwd partnerpensioen*, het *opgebouwd wezenpensioen* en het *bijzonder partnerpensioen* is niet veranderd door de omzetting.

14 Wat bedoelen we met?

Hier vind je een begrippenlijst. Daarin leggen we lastige begrippen uit. (Deze begrippen vind je *schuingedrukt* terug in de tekst.)

Afkoop

Het *pensioenfonds* betaalt je *pensioenaanspraak* of *pensioenrecht* in één keer uit. Na afkoop heb je geen recht meer op pensioen bij het *pensioenfonds*. En ook je *partner* of *kinderen* hebben geen recht meer op pensioen als je komt te overlijden. De voorwaarden voor afkoop staan in artikel 26.

AOW

AOW staat voor Algemene Ouderdomswet. De AOW is een basispensioen van de overheid. Iedereen die in Nederland woont of heeft gewoond en de AOW-leeftijd heeft bereikt, heeft recht op AOW. Sinds 1 januari 2013 gaat de AOW-leeftijd in stappen omhoog. Je leest op svb.nl precies wat de voorwaarden zijn. En wanneer je AOW ingaat. AOW ontvang je naast het pensioen dat je van het *pensioenfonds* ontvangt of gaat ontvangen.

Arbeidsongeschiktheid

Als je ziek of (deels) arbeidsongeschikt bent of wordt, is je *werkgever* verplicht om je salaris gedurende maximaal 2 jaar (deels) door te betalen. In de periode dat je *werkgever* je salaris (deels) doorbetaald, wordt je pensioenopbouw (deels) voortgezet bij het *pensioenfonds*. Ben je na bijna 2 jaar nog steeds ziek, dan kun je een WIA-uitkering bij het UWV aanvragen. Op het moment dat je een WIA-uitkering ontvangt, ben je arbeidsongeschikt als bedoeld in deze pensioenregeling.

Ook ben je arbeidsongeschikt als bedoeld in deze pensioenregeling als je voor 2006 al een WAO-uitkering ontving en deze uitkering nog steeds ontvangt.

Beleidsdekkingsgraad

Iedere maand moet het *pensioenfonds* een dekkingsgraad vaststellen. De dekkingsgraad van een *pensioenfonds* is de verhouding tussen de pensioenverplichtingen op langere termijn en het vermogen van een *pensioenfonds*. De *beleidsdekkingsgraad* is het gemiddelde van de laatste twaalf maandelijke dekkingsgraden.

Bestuur

Het *bestuur* van het *pensioenfonds*.

Betonproductenindustrie

De industrie als bedoeld in de verplichtstellingbeschikking van het *pensioenfonds*, die afgegeven is door de staatssecretaris van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Bijzonder *partnerpensioen*

Dit is een uitkering voor je *ex-partner* als jij overlijdt. In de pensioenregeling van het *pensioenfonds* bouw je naast *ouderdomspensioen* ook *partnerpensioen* op. Gaan jij en je *partner* uit elkaar? Dan krijgt je *ex-partner* recht op een deel van het opgebouwde *partnerpensioen*. Dit deel noemen we *bijzonder partnerpensioen*. Het *bijzonder partnerpensioen* is

het deel van het *partnerpensioen* dat jij hebt opgebouwd in deze pensioenregeling tot jullie uit elkaar gingen. Je kan samen wel andere afspraken maken. Bijvoorbeeld dat je *partner* geen of minder *bijzonder partnerpensioen* krijgt. De afspraken leg je vast in huwelijkse voorwaarden, de voorwaarden van geregistreerd *partnerschap*, een samenlevingsovereenkomst of een schriftelijke scheidingsovereenkomst.

Cao

Collectieve Arbeidsovereenkomst voor de *Betonproductenindustrie*.

Conversie

Bij echtscheiding kunnen *deelnemer* en *ex-partner* overeenkomen dat de pensioenen die aan de *ex-partner* toekomen (deel van het *ouderspansioen* en het *bijzonder partnerpensioen*) worden omgezet in een eigen ouderspansioen voor de *ex-partner*. Dit noemen we *conversie*.

Consumenten prijsindexcijfer alle bestedingen

De Consumentenprijsindex alle bestedingen geeft de prijsontwikkeling weer van goederen en diensten die Nederlandse huishoudens aanschaffen voor consumptie. Het Centraal Bureau voor de Statistiek publiceert maandelijks deze informatie.

Deelnemer

- Je bent geboren op of na 1 januari 1950;
- Je bent 21 jaar of ouder maar jonger dan 68 jaar;
- Je hebt een arbeidsovereenkomst met een *werkgever in de Betonproductenindustrie* die verplicht is aangesloten bij het *pensioenfonds* of je hebt een arbeidsovereenkomst met een werkgever *die vrijwillig is aangesloten bij het pensioenfonds*;
- Je bent geen *bestuurder* of directeur-groootaandeelhouder van een NV of BV.

of

Je bent niet meer in dienst bij je *werkgever*. Maar je bouwt (voor een deel) vrijwillig pensioen op (artikel 19) of premievrij pensioen op (artikel 21 of 22) bij het *pensioenfonds*.

Ben je een *deelnemer*? Dan bouw je pensioen op bij het *pensioenfonds*. Je krijgt dus *pensioenaanspraken* bij het *pensioenfonds*.

Directeur-groootaandeelhouder

- Je bezit ten minste 10% van de aandelen van het geplaatste kapitaal van de vennootschap van je *werkgever*;
- Je bezit indirect 10% van de aandelen van het geplaatste kapitaal van de vennootschap van je *werkgever*; of
- Je bezit 10% van de certificaten van aandelen, uitgegeven door tussenkomst van een administratiekantoor waar je voor 10% vertegenwoordigd bent in het *bestuur*, van het geplaatste kapitaal van de vennootschap van je *werkgever*.

Ex-partner

De vroegere *partner*, die door het *pensioenfonds* als *partner* in deze pensioenregeling werd gezien.

Factor A

Dit is de aangroei van je *pensioenaanspraken* in het afgelopen jaar. Het gaat om het pensioen dat je in dat jaar hebt opgebouwd. De jaarlijkse verhogingen (toeslagen) tellen niet mee. Je hebt de *factor A* misschien nodig voor je belastingaangifte.

Familierechtelijke betrekkingen

Familie- of gezinsverhoudingen die door het familierecht worden erkend. Een familierechtelijke betrekking kan ontstaan uit geboorte tijdens (of binnen 306 dagen na het ontbonden) huwelijk, erkenning, adoptie en gerechtelijke vaststelling van het vaderschap.

Franchise

Dit is het deel van je *pensioengevend salaris* waarover je geen pensioen opbouwt. Hierover betaal je ook geen *premies*. Bij de opbouw van je pensioen houden we er rekening mee dat je straks AOW van de overheid krijgt. Daarom gebruiken wij een *franchise*.

Gepensioneerde

De *deelnemer* of *gewezen deelnemer* die *ouderdomspensioen* krijgt. Je pensioen is dus ingegaan. Dit betekent dat je een *pensioenrecht* hebt bij het *pensioenfonds*.

Gewezen deelnemer

Je bouwt geen pensioen meer bij het *pensioenfonds* op. Je bent namelijk uit dienst bij je *werkgever*, maar nog niet met pensioen.

Op het moment dat je deelname stopt houd je een *pensioenaanspraak* bij het *pensioenfonds*. Gaat je pensioen straks in? Dan word je een *gepensioneerde* en heb je een *pensioenrecht*.

Grove schuld

Grove schuld ziet bijvoorbeeld op onaanvaardbare nalatigheid, lichtvaardigheid, onzorgvuldigheid of onachtzaamheid.

Hoog-laagpensioen

Ga je met pensioen? Dan krijg je levenslang een brutobedrag per maand van het *pensioenfonds* uitgekeerd. Je kan er voor kiezen om dit bedrag tijdelijk hoger te laten zijn, omdat je bijvoorbeeld nog geen AOW ontvangt. Vervolgens ontvang je dan levenslang een lager bedrag. Je maakt de keuze voor een *hoog-laagpensioen* op het moment dat je met pensioen gaat.

Kind

Voor het *pensioenfonds* is iemand je *kind* in de volgende situaties:

- je (geadopteerde) *kind*. Je hebt een *familierechtelijke betrekking* met dit *kind*.
- je stief- of pleeg*kind*. Je onderhoudt dit *kind* en voedt het op als je eigen *kind*.

Loonindex

Dit is het percentage waarmee de lonen in de periode van oktober tot oktober van enig jaar volgens de *cao* van de *betonproductenindustrie* zijn gestegen.

Maandsalaris

Het *maandsalaris* als bedoeld in de *cao*.

Minimaal vereist vermogen

Het *minimaal vereist eigen vermogen* is de ondergrens van het *vereist eigen vermogen*. Indien het fonds niet over het *minimaal vereist vermogen* beschikt dient het DNB hier onverwijld van op de hoogte te stellen en een herstelplan op te stellen.

Opzet

Willens en wetens (doelgericht) de verboden gedraging verrichten.

Ouderdomspensioen

Dit is een uitkering die je elke maand krijgt van het *pensioenfonds*. Je krijgt dit pensioen vanaf de 1e dag dat je met pensioen gaat. En zolang je leeft.

Partner

Je bent een *deelnemer*, een *gewezen deelnemer* of een *gepensioneerde*. Voor het *pensioenfonds* is iemand je *partner* in deze situaties:

- Jullie zijn getrouwd of geregistreerd *partners*.
- Jullie wonen samen. En:
 - jullie zijn beiden niet getrouwd of *geregistreerd partner met iemand anders*. *Je hebt dus 1 partner*;
 - je *partner* is geen familie in de rechte lijn, dus niet je vader, moeder, opa, oma, je *kind* of je *kleinkind*.
 - jullie wonen minimaal 6 maanden samen en dat kan aangetoond worden door een bewijs van registratie volgens de BRP (Basisregistratie Personen)
 - jullie hebben een samenlevingsovereenkomst getekend bij een notaris waarin is opgenomen dat de partner recht heeft op *partnerpensioen*. In de samenlevingsovereenkomst is daarnaast opgenomen dat één van jullie de samenlevingsovereenkomst kan opzeggen door een aangetekend schrijven aan de ander of aan een notaris..

Partnerpensioen

Dit is de uitkering voor je *partner* als je overlijdt. Je *partner* krijgt dit pensioen als je overlijdt. En zolang hij of zij leeft. Dit is altijd een brutobedrag.

Parttimepercentage

Het percentage dat je werkt volgens je arbeidsovereenkomst. Dit is het aantal uren dat jij werkt gedeeld door het aantal uren dat een fulltimer werkt. Werk je 30 uur? En werkt een fulltimer bij je *werkgever* 40 uur? Dan is je parttimepercentage 75.

Pensioenaanspraak

Dit is het pensioen dat je hebt opgebouwd voor jezelf of voor je (ex-)partner tijdens de deelname aan deze pensioenregeling. Maar dit pensioen is nog niet ingegaan. Je bent dus een *deelnemer*, een *gewezen deelnemer* óf een *ex-partner* met een eigen recht.

Je ontvangt van het *pensioenfonds* een pensioenoverzicht (*UPO*). Hierop staat de hoogte van je *pensioenaanspraken*. Ben je een *deelnemer* of *gewezen deelnemer*? Dan krijg je dit elk jaar.

Pensioendatum

Dit is de datum waarop je met pensioen gaat, als je ervoor gekozen hebt om niet op de pensioenrichtleeftijd met pensioen te gaan.

Pensioenfonds

Stichting *Bedrijfstakpensioenfonds* voor de *Betonproductenindustrie*.

Pensioengerechtigde

De *deelnemer*, *gewezen deelnemer*, arbeidsongeschikte, *partner* of *ex-partner* die pensioen krijgt. Of het *kind* dat pensioen krijgt. Je pensioen is dus ingegaan. Je *pensioenaanspraak* is omgezet in een *pensioenrecht* bij het *pensioenfonds*.

Pensioengevend salaris

Dit is het salaris dat meetelt voor de opbouw van je pensioen:

- 12 keer je vaste bruto *maandsalaris* of 13 keer het bruto *vaste periode salaris* (4-weken salaris)
- je vakantiegeld: dat is 8% van 12 keer je vaste bruto *maandsalaris* of 8% van 13 keer het bruto *vaste periode salaris*
- je eindejaarsuitkering volgens de *cao*.

Pensioengrondslag

Elk jaar bouw je een deel van je pensioen op over je *pensioengrondslag*. Je *pensioengrondslag* is je *pensioengevend salaris* verminderd met de *franchise*. De *pensioengrondslag* is dus de basis voor de opbouw van je pensioen.

Pensioenrecht

Dit is je recht op een pensioen dat is ingegaan. Je bent dus een *pensioengerechtigde*.

Pensioenrichtleeftijd

Dit is de 1e dag van de maand waarin je 68 jaar wordt. Bij het pensioenfonds gaat je pensioen standaard op deze datum in.

Pensioenregeling 55-

De pensioenregeling van het *pensioenfonds* die gold tot en met 31 december 2014 voor *werknemers* geboren op of na 1 januari 1950.

Premie

Voor de opbouw van je pensioen betalen jij en je *werkgever* maandelijks *premie*. De *premie* is een percentage van je *pensioengrondslag*. Je *werkgever* houdt je *premie* elke maand in op je salaris. Samen betalen jullie dus de *premies* voor je pensioen.

Premievrije pensioenopbouw

Ben je arbeidsongeschikt? Dan kan je pensioen blijven opbouwen. Je betaalt dan geen premie.

Toeslagverlening

Het *pensioenfonds* probeert elk jaar je *pensioenaanspraak* of *pensioenrecht* te verhogen. Zo blijft je pensioen meegroeien met de prijzen. Dit heet *toeslagverlening*. Of het *pensioenfonds* toeslag kan verlenen, hangt af van de financiële positie van het *pensioenfonds*. De financiële positie van het *pensioenfonds* moet goed genoeg zijn om toeslag te kunnen en mogen verlenen. We meten die financiële positie met onze *beleidsdekkingsgraad*. Het besluit om toeslag te verlenen hangt ook af van wetten en regels van de overheid.

Uitkeringsovereenkomst

De afspraak tussen jou en je *werkgever* over je pensioen. Ga je met pensioen? Dan stellen we het bedrag van je pensioen vooraf vast.

Uitruil

Het *pensioenfonds* biedt de keuze om je opgebouwde *ouderdompensioen* en *partnerpensioen* uit te ruilen. Je hebt 2 keuzes. Die maak je als je met pensioen gaat. Of als je uit dienst gaat:

- Je ruilt *partnerpensioen* (gedeeltelijk) om voor extra *ouderdompensioen*. Je *partner* krijgt dan geen pensioen als je overlijdt. Zelf krijg je meer pensioen als je met pensioen gaat.
- Je ruilt *ouderdompensioen* (gedeeltelijk) om voor extra *partnerpensioen*. Je *partner* krijgt dan meer pensioen als je overlijdt. Zelf krijg je minder pensioen als je met pensioen gaat.

UPO

Als je *deelnemer* bent aan de pensioenregeling van het *pensioenfonds* ontvang je een Uniform Pensioenoverzicht (ook wel *UPO* genoemd). Dit is een jaarlijks overzicht van je pensioen dat je hebt opgebouwd bij het *pensioenfonds*. Alle pensioenuitvoerders gebruiken hetzelfde overzicht, zodat u gemakkelijk optellingen kunt maken.

Ben je *gewezen deelnemer* dan krijg je elk jaar een Uniform Pensioenoverzicht van het *pensioenfonds*. Heb je je pensioen meegenomen naar een nieuwe pensioenuitvoerder? Dan krijg je het Uniform Pensioenoverzicht voortaan van je nieuwe pensioenuitvoerder.

Vaste periode salaris

Het 4-weken salaris als bedoeld in de *cao*.

Vereist eigen vermogen

Het *vereist eigen vermogen* is de omvang van het eigen vermogen waarover een *pensioenfonds* ten minste zou moeten beschikken volgens de Pensioenwet. Het doel van het *vereist eigen vermogen* is om voldoende reserves aan het begin van het jaar te hebben om met een kans van 97,5% aan het einde van een jaar niet lager dan op een dekkingsgraad van 100% uit te komen. Indien een fonds niet over dit vermogen beschikt, is sprake van een tekortsituatie en moet het fonds een herstelplan indienen bij De Nederlandsche Bank.

Verevening

Ga je scheiden? Dan krijgt je *ex-partner* recht op de helft van het *ouderdomspensioen* dat je tijdens jullie huwelijk of geregistreerd *partnerschap* hebt opgebouwd. Dit is geregeld in de *Wet verevening pensioenrechten bij scheiding* en geldt naast het *bijzonder partnerpensioen*.

Vrijwillige voortzetting

Bouw je niet langer pensioen op bij het *pensioenfonds*? Omdat je bijvoorbeeld uit dienst bent gegaan bij je *werkgever*. Of omdat je met sabbats-, studie- of levensloopverlof gaat? En ga je niet ergens anders pensioen opbouwen? Dan kan je binnen 9 maanden nadat je uit dienst bent getreden bij je *werkgever* of met sabbats-, studie of levensloopverlof bent gegaan, besluiten om je pensioenopbouw bij het *pensioenfonds* zelf voort te zetten. Je betaalt de volledige *premie* voor je pensioenopbouw dan ook zelf.

Waardeoverdracht

Waardeoverdracht betekent dat je het pensioen dat je bij een vorige *werkgever* hebt opgebouwd meeneemt naar de pensioenuitvoerder van je huidige *werkgever*. Je neemt je oude pensioen dus mee.

WAO

Wet op de *arbeidsongeschiktheidsverzekering*.

Werkgever

Dit is de onderneming waar je in dienst bent. Jij en je *werkgever* maakten bij je indiensttreding afspraken over je pensioen. Het *pensioenfonds* regelt je pensioen. Je *werkgever* is namelijk bij het *pensioenfonds* aangesloten.

Werknemer

Je bent *werknemer* als je een arbeidsovereenkomst hebt met een onderneming. Dit is je *werkgever* in dit pensioenreglement.

Wettelijke afkoopgrens

Een bedrag van € 503,24. Dit bedrag geldt voor 2021.

Wezenpensioen

Dit is een uitkering waar je *kind* mogelijk recht op heeft als je overlijdt. Je *kind* krijgt mogelijk *wezenpensioen* tot 18 jaar. Studeert je *kind* of volgt het een beroepsopleiding? Dan krijgt het dit pensioen tot 27 jaar.

WIA

Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

Bijlage 1: Berekening van de keuzes voor je pensioen

Bij het *pensioenfonds* kan je eigen keuzes maken voor je pensioen:

1. Je wilt eerder met pensioen. Je pensioen gaat in vóór je 68e jaar (artikel 9).
2. Je wilt later met pensioen gaan. Je pensioen gaat in ná je 68e jaar (artikel 9).
3. Je gaat deels met pensioen (artikel 9).
4. Je ruilt een deel van je *partnerpensioen* om voor extra *ouderdompensioen* (artikel 10).
5. Je ruilt een deel van je *ouderdompensioen* om voor extra *partnerpensioen* (artikel 11).
6. Je kiest eerst een hoger (lager) pensioen. Je krijgt daarna een lager (hoger) pensioen (artikel 12 en 13).

Maak je een eigen keuze? Dan is dit van invloed op je pensioen. Wij berekenen je pensioen dan opnieuw, zodat je weet waar je aan toe bent. Vraag het pensioenfonds om een voorbeeldberekening als je een keuze maakt.

Daarnaast kan het *pensioenfonds* besluiten om je kleine pensioen in 1 keer uit te betalen (artikel 18 en 26). Dit heet *afkoop* van pensioen. Je leest meer hierover onder 7.

Wij berekenen je pensioen op basis van vervroegings- en uitstelfactoren, omruilfactoren (ruilvoeten) en afkoopfactoren. Deze gelden vanaf 1 januari 2020. Het *bestuur* kan deze factoren elk jaar veranderen. Het *bestuur* krijgt hierin advies van de actuaris van het *pensioenfonds*.

1. Je gaat eerder met pensioen

Je pensioen gaat standaard in op je 68e. Maar je kan vanaf je 60e al met pensioen gaan. Als je eerder met pensioen gaat, heeft dat gevolgen voor de hoogte van je pensioen. Je ontvangt dan een lager pensioen. Dit komt omdat je pensioenopbouw minder lang plaatsvindt en je pensioen voor een langere periode wordt uitgekeerd.

Wil je eerder met pensioen? Neem dan contact op met het *pensioenfonds*?

Ga je eerder met pensioen? Dan rekenen we je pensioen uit met de volgende vervroegingsfactoren:

Pensioendatum	Vervroegingsfactor
60	0,669
61	0,699
62	0,731
63	0,766
64	0,805
65	0,847
66	0,893
67	0,944
68	1,000

2. Je gaat later met pensioen

Je pensioen gaat standaard in op je 68e. Maar je kan later dan 68 jaar met pensioen gaan, maar niet later dan 70 jaar. Als je later met pensioen gaat, heeft dat gevolgen voor de hoogte van je pensioen. Je ontvangt dan een hoger pensioen, ondanks dat je vanaf 68 jaar geen pensioen meer opbouwt. Dit komt doordat je pensioen later ingaat en voor een kortere periode wordt uitgekeerd.

Wil je later met pensioen? Geef dit uiterlijk 3 maanden voor de *pensioenrichtleeftijd* door aan het *pensioenfonds*.

Ga je later met pensioen? Dan rekenen we je pensioen uit met de volgende uitstelfactoren:

Pensioendatum	Uitstelfactor
68	1,000
69	1,063
70	1,133

3. Je gaat deels eerder met pensioen

Je pensioen gaat standaard in op je 68e. Het is ook mogelijk om een deel van je pensioen eerder in te laten gaan, zodat je bijvoorbeeld parttime kan gaan werken. Je krijgt hierdoor minder *ouderdomspensioen*. Dit komt omdat je pensioenopbouw over het deel dat je niet meer werkt minder lang plaatsvindt. Daarnaast moet het deel van je pensioen dat ingaat voor een langere periode worden uitgekeerd.

Wil je deels eerder met pensioen? Neem dan contact op met het *pensioenfonds*?

Ga je deels eerder met pensioen? Dan rekenen we je pensioen uit met de vervroegingsfactoren als opgenomen onder 1. (*Je gaat eerder met pensioen*) in deze bijlage. Voor het deel dat je blijft werken, blijf je pensioen opbouwen.

4. Je ruilt partnerpensioen om voor extra ouderdomspensioen

Je bouwt bij het *pensioenfonds* *ouderdomspensioen* en *partnerpensioen* op. Misschien heb je geen *partner*. Of je *partner* heeft zelf een goed pensioen. Dan kan je (een deel van) het *partnerpensioen* omruilen voor extra *ouderdomspensioen* voor jezelf. Voor de omruil van je *partnerpensioen* in *ouderdomspensioen* moet je *partner* toestemming geven. Indien je geen *partner* hebt die recht heeft op het *partnerpensioen* is geen toestemming nodig. De omruil van *partnerpensioen* in extra *ouderdomspensioen* is alleen mogelijk op het moment dat je pensioen ingaat.

Je krijgt niet hetzelfde bedrag aan *partnerpensioen* terug voor het *ouderdomspensioen* dat je omruilt. Je *ouderdomspensioen* voor jezelf start namelijk als je met pensioen gaat. En loopt door zolang je leeft. Je *partner* krijgt alléén pensioen als je overlijdt. Daarom zijn de bedragen anders. Het is bij omruil niet verplicht om het hele *partnerpensioen* voor extra *ouderdomspensioen* om te ruilen. Je kan er ook voor kiezen slechts een deel van het *partnerpensioen* om te ruilen voor extra *ouderdomspensioen*. Omruilen van rechten op *partnerpensioen* van de *ex-partner* in extra *ouderdomspensioen* is niet mogelijk.

Heb je aan het *pensioenfonds* bevestigd dat je geen *partner* hebt? Dan wordt het gehele *partnerpensioen* automatisch op de *pensioendatum* omgeruild voor extra *ouderdompensioen*.

Wil je *partnerpensioen* omruilen voor extra *ouderdompensioen*? Geef dit uiterlijk 3 maanden voor je *pensioendatum* door aan het *pensioenfonds*.

Ruil je *partnerpensioen* om? Dan rekenen we je pensioen uit met de volgende uitruilfactoren:

Pensioendatum	Uitruilfactor
70	0,452
69	0,443
68	0,433
67	0,419
66	0,405
65	0,391
64	0,377
63	0,364
62	0,350
61	0,337
60	0,324

5. Je ruilt een deel van je ouderdompensioen om voor extra partnerpensioen

Je bouwt bij het *pensioenfonds* *ouderdompensioen* en *partnerpensioen* op. Heb je in het verleden te weinig *partnerpensioen* opgebouwd? Dan kan je een deel van je *ouderdompensioen* omruilen voor extra *partnerpensioen* voor je *partner*. De omruil van *ouderdompensioen* in extra *partnerpensioen* is alleen mogelijk op het moment dat je deelname aan deze pensioenregeling stopt of op het moment dat je pensioen ingaat.

Wil je *ouderdompensioen* omruilen voor extra *partnerpensioen*? Geef dit uiterlijk 3 maanden nadat je deelname aan deze pensioenregeling is gestopt of 3 maanden voor je *pensioendatum* door aan het *pensioenfonds*.

Ruil je *ouderdompensioen* om voor extra *partnerpensioen*? Dan rekenen we je pensioen uit met de volgende uitruilfactoren:

Uitruil OP voor PP

Bij einde deelnemerschap				Bij pensionering	
Pensioendatum 68 Leeftijd	Uitruilfactor	Pensioendatum 68 Leeftijd	Uitruilfactor	Pensioendatum	Uitruilfactor
68	2,309	44	2,217	70	2,168
67	2,253	43	2,235	69	2,236
66	2,206	42	2,253	68	2,309
65	2,168	41	2,271	67	2,388
64	2,137	40	2,290	66	2,471
63	2,112	39	2,310	65	2,560
62	2,092	38	2,330	64	2,656
61	2,077	37	2,350	63	2,756
60	2,066	36	2,370	62	2,861
59	2,058	35	2,391	61	2,972
58	2,054	34	2,413	60	3,087
57	2,053	33	2,435		
56	2,056	32	2,457		
55	2,061	31	2,480		
54	2,069	30	2,503		
53	2,078	29	2,527		
52	2,090	28	2,551		
51	2,103	27	2,575		
50	2,118	26	2,600		
49	2,133	25	2,625		
48	2,149	24	2,651		
47	2,166	23	2,676		
46	2,183	22	2,702		
45	2,200	21	2,727		

6. Je kiest eerst een hoger (lager) pensioen en daarna een lager (hoger) pensioen

Je *ouderdomspensioen* blijft gelijk zolang je leeft. Maar je kan ook kiezen voor een hoger (lager) pensioen in de 1e periode. Je krijgt dan daarna levenslang een lager (hoger) pensioen. Het lage pensioen bedraagt minimaal 75% van het hoge pensioen. Gaat je pensioen in voor je AOW-leeftijd? Dan mag je pensioen ook nog verhoogd worden met twee maal de enkelvoudige AOW-uitkering zonder toeslag. Je *ouderdomspensioen* mag bij de keuze voor een hoger (lager) en daarna een lager (hoger) pensioen meer bedragen dan 100% van je laatst vastgestelde *pensioengevende salaris*.

Wil je eerst een hoger (lager) en daarna een lager (hoger) pensioen? Geef dit uiterlijk 3 maanden voor je *pensioendatum* of pensioenrichtleeftijd door aan het *pensioenfonds*.

Je hebt 2 keuzes:

1. Je krijgt gedurende een periode van 5 of 10 jaar vanaf de gekozen ingangsdatum een hoger (lager) pensioen. Daarna krijg je levenslang een lager (hoger) pensioen.
2. Je krijgt een hoger (lager) pensioen tot de eerste dag van de maand dat je AOW ingaat. Daarna krijg je levenslang een lager (hoger) pensioen. Je kiest dus ook om eerder met pensioen te gaan.

Kies je voor eerst een hoger (lager) en daarna een lager (hoger) pensioen? Dan rekenen we je pensioen uit met de volgende factoren:

Hoog/Laag uitkering verhouding 100/75

Pensioendatum	Hoog/Laag 5 jaar		Hoog/Laag 10 jaar	
	1e 5 jaar	na 5 jaar	1e 10 jaar	na 10 jaar
60	1,246	0,935	1,173	0,880
61	1,243	0,933	1,169	0,877
62	1,240	0,930	1,164	0,873
63	1,237	0,928	1,159	0,869
64	1,233	0,925	1,153	0,865
65	1,230	0,922	1,148	0,861
66	1,226	0,919	1,142	0,857
67	1,222	0,916	1,136	0,852
68	1,217	0,913	1,130	0,847
69	1,213	0,910	1,123	0,843
70	1,208	0,906	1,117	0,838

Laag/Hoog uitkering verhouding 75/100

Pensioendatum	Laag/Hoog 5 jaar		Laag/Hoog 10 jaar	
	1e 5 jaar	na 5 jaar	1e 10 jaar	na 10 jaar
60	0,791	1,055	0,835	1,114
61	0,793	1,057	0,839	1,118
62	0,795	1,060	0,842	1,123
63	0,797	1,062	0,846	1,127
64	0,799	1,065	0,850	1,133
65	0,801	1,067	0,853	1,138
66	0,803	1,070	0,858	1,144
67	0,805	1,074	0,862	1,150
68	0,808	1,077	0,867	1,156
69	0,811	1,081	0,872	1,163
70	0,814	1,085	0,878	1,170

Hoog/Laag uitkering verhouding 100/75

Pensioendatum	Hoog tot 66 en 4 mnd		Hoog tot 66 en 7 mnd	
	Tot 66 4/12	Na 66 4/12	Tot 66 7/12	Na 66 7/12
60	1,226	0,919	1,222	0,916
61	1,238	0,928	1,234	0,925
62	1,252	0,939	1,247	0,936
63	1,267	0,950	1,262	0,947
64	1,284	0,963	1,279	0,959
65	1,304	0,978	1,298	0,974
66	1,325	0,994	1,319	0,990

Pensioendatum	Hoog tot 66 en 10 mnd		Hoog tot 67	
	Tot 66 10/12	Na 66 10/12	Tot 67	Na 67
60	1,218	0,913	1,215	0,912
61	1,230	0,922	1,227	0,920
62	1,243	0,932	1,240	0,930
63	1,258	0,943	1,255	0,941
64	1,274	0,956	1,271	0,953
65	1,293	0,970	1,289	0,967
66	1,314	0,985	1,310	0,982

Kies je ervoor om het pensioen te verhogen met tweemaal de enkelvoudige AOW-uitkering zonder toeslag? Dan rekenen we je pensioen uit met de volgende factoren:

Uitruil OP in TOP (tijdelijk ouderdomspensioen)

Pensioendatum	tot 66 + 4 mnd	tot 66 + 7mnd	Tot 66 + 10 mnden	Tot 67
60	3,790	3,649	3,519	3,438
61	4,328	4,138	3,964	3,857
62	5,114	4,840	4,594	4,443
63	6,373	5,934	5,552	5,325
64	8,713	7,877	7,189	6,794
65	14,563	12,275	10,613	9,735
66	55,515	31,755	22,256	18,560

7. Je krijgt je kleine pensioen in 1 keer. Dit heet afkoop van pensioen

Het *pensioenfonds* betaalt je *pensioenaanspraak* of *pensioenrecht* in één keer uit. Het *pensioenfonds* mag dit doen als aan de voorwaarden voor afkoop wordt voldaan.

Je krijgt je ouderdomspensioen in 1 keer van het pensioenfonds

Je krijgt dan ook het *partnerpensioen* in 1 keer. Dit is het pensioen dat je hebt opgebouwd voor je *partner*.

We kijken naar het *partnerpensioen* dat je per jaar hebt opgebouwd. En dat normaal zou ingaan als jij overlijdt.

Bovendien kijken we naar je leeftijd. We rekenen bij afkoop van je pensioen met de volgende afkoopfactoren:

Ouderdomspensioen

Leeftijd	Afkoopfactor Ouderdomspensioen	Afkoopfactor partnerpensioen *	Leeftijd	Afkoopfactor Ouderdomspensioen	Afkoopfactor partnerpensioen *
21	10,935	3,977	66	16,495	7,638
22	11,093	4,075	67	16,656	7,547
23	11,251	4,175	68	16,841	7,293
24	11,411	4,276	69	16,051	7,178
25	11,571	4,380	70	15,279	7,049
26	11,732	4,486	71	14,522	6,909
27	11,893	4,593	72	13,781	6,758
28	12,054	4,703	73	13,057	6,597
29	12,216	4,814	74	12,348	6,428
30	12,378	4,926	75	11,657	6,250
31	12,540	5,040	76	10,983	6,062
32	12,702	5,155	77	10,327	5,867
33	12,863	5,271	78	9,688	5,665
34	13,024	5,388	79	9,073	5,455
35	13,183	5,506	80	8,480	5,236
36	13,341	5,625	81	7,910	5,011
37	13,497	5,744	82	7,367	4,779
38	13,651	5,864	83	6,847	4,543
39	13,803	5,984	84	6,353	4,307
40	13,951	6,104	85	5,887	4,069
41	14,096	6,224	86	5,456	3,825
42	14,236	6,342	87	5,050	3,586
43	14,372	6,460	88	4,675	3,347
44	14,503	6,577	89	4,329	3,113
45	14,627	6,691	90	4,010	2,887
46	14,745	6,804	91	3,718	2,671
47	14,854	6,914	92	3,447	2,466
48	14,954	7,022	93	3,201	2,273
49	15,047	7,126	94	2,976	2,095
50	15,133	7,226	95	2,772	1,926
51	15,213	7,321	96	2,588	1,770
52	15,288	7,411	97	2,422	1,627
53	15,360	7,496	98	2,272	1,497
54	15,429	7,572	99	2,137	1,378
55	15,496	7,641	100	2,015	1,272
56	15,563	7,701	101	1,904	1,177
57	15,631	7,752	102	1,806	1,092
58	15,701	7,791	103	1,718	1,017
59	15,775	7,819	104	1,641	0,948
60	15,852	7,836	105	1,572	0,888
61	15,936	7,840	106	1,512	0,835
62	16,025	7,830	107	1,459	0,789

63	16,123	7,806	108	1,412	0,749
64	16,233	7,767	109	1,371	0,714
65	16,355	7,711	110	1,336	0,684

* Inclusief wezenpensioenopslag van 2,0% tot de pensioenleeftijd

Je overlijdt en je partner krijgt partnerpensioen

Heb je een klein pensioen opgebouwd voor je *partner*? Dan betalen wij dat in 1 keer als jij overlijdt. We kijken naar het *partnerpensioen* dat je per jaar hebt opgebouwd. En naar de leeftijd van je *partner* op het moment dat het pensioen ingaat. We rekenen bij afkoop van het partnerpensioen met de volgende afkoopfactoren:

Ingegaan partnerpensioen					
Leeftijd	Afkoopfactor partnerpensioen	Leeftijd	Afkoopfactor partnerpensioen	Leeftijd	Afkoopfactor partnerpensioen
21	53,752	51	33,251	81	9,183
22	53,244	52	32,685	82	8,540
23	52,725	53	31,842	83	7,924
24	52,195	54	30,992	84	7,335
25	51,653	55	30,137	85	6,772
26	51,101	56	29,278	86	6,241
27	50,536	57	28,416	87	5,744
28	49,961	58	27,552	88	5,283
29	49,373	59	26,687	89	4,851
30	48,774	60	25,822	90	4,454
31	48,163	61	24,960	91	4,096
32	47,540	62	24,100	92	3,761
33	46,905	63	23,243	93	3,456
34	46,258	64	22,389	94	3,180
35	45,599	65	21,539	95	2,931
36	44,928	66	20,696	96	2,707
37	44,245	67	19,860	97	2,506
38	43,551	68	19,030	98	2,328
39	42,844	69	18,211	99	2,169
40	42,126	70	17,400	100	2,028
41	41,396	71	16,596	101	1,903
42	40,655	72	15,803	102	1,793
43	39,903	73	15,015	103	1,696
44	39,139	74	14,238	104	1,612
45	38,366	75	13,471	105	1,540
46	37,581	76	12,716	106	1,476
47	36,788	77	11,975	107	1,422
48	35,986	78	11,249	108	1,374
49	35,173	79	10,541	109	1,334
50	34,351	80	9,849	110	1,298

8. Omzetting pensioenleeftijd 65 naar leeftijd 67

Bouwde je op 31 december 2014 al *ouderdompensioen* bij het *pensioenfonds* op? Dan geldt voor dat pensioen vanaf 1 januari 2015 deze nieuwe pensioenregeling. Je pensioen gaat standaard in op je 67^e. We rekenen je *ouderdompensioen* dat inging op je 65^e om naar een *ouderdompensioen* dat ingaat op je 67^e. Je pensioen gaat hierdoor omhoog. Je *partnerpensioen* blijft ongewijzigd.

We rekenden het *ouderdompensioen* om met de volgende omzettingfactoren:

Leeftijd	Omzettingfactor
21	1,144
22	1,145
23	1,145
24	1,145
25	1,146
26	1,146
27	1,146
28	1,146
29	1,147
30	1,147
31	1,147
32	1,147
33	1,148
34	1,148
35	1,148
36	1,148
37	1,148
38	1,148
39	1,148
40	1,148
41	1,148
42	1,147
43	1,147
44	1,147
45	1,146
46	1,146
47	1,146
48	1,146
49	1,146
50	1,146
51	1,146
52	1,147

53	1,147
54	1,148
55	1,149
56	1,149
57	1,150
58	1,150
59	1,150
60	1,150
61	1,149
62	1,148
63	1,146
64	1,144
65	1,142

9. Omzetting pensioenleeftijd 67 naar leeftijd 68

Vanaf 1 januari 2018 gaat je pensioen standaard in op je 68e. We rekenen je *ouderspansioen* dat inging op je 67^e om naar een *ouderspansioen* pensioen gaat hierdoor omhoog. Je *partnerpensioen* blijft ongewijzigd.

We rekenden het *ouderspansioen* om met de volgende omzettingfactoren:

Omzettingstarief		Omzettingstarief	
Leeftijd	Op 67 -> OP 68	Leeftijd	Op 67 -> OP 68
21	1,062	46	1,064
22	1,062	47	1,064
23	1,062	48	1,064
24	1,062	49	1,065
25	1,062	50	1,065
26	1,062	51	1,065
27	1,063	52	1,065
28	1,063	53	1,065
29	1,063	54	1,066
30	1,063	55	1,066
31	1,063	56	1,066
32	1,063	57	1,067
33	1,064	58	1,067
34	1,064	59	1,067
35	1,064	60	1,067
36	1,064	61	1,067
37	1,064	62	1,067
38	1,064	63	1,067
39	1,064	64	1,066
40	1,064	65	1,066
41	1,064	66	1,065
42	1,064	67	1,065

43	1,065
44	1,065
45	1,065

Bijlage 2: Gemoedsbezwaarde

Artikel 1 Gemoedsbezwaarde

1.1 Wanneer ben je gemoedsbezwaarde?

Je bent gemoedsbezwaarde in de zin van dit pensioenreglement als:

- je of je *werkgever* bezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering;
- je of je *werkgever* vrijstelling heeft aangevraagd voor deelname aan de pensioenregeling.

1.2 Hoe vraag je of vraagt je *werkgever* vrijstelling aan?

Je of je *werkgever* vraagt vrijstelling aan bij het *bestuur* van het *pensioenfonds*. Het *pensioenfonds* heeft hiervoor een modelverklaring.

1.3 Wanneer wordt een vrijstelling verleend?

Een vrijstelling wordt aan je of je *werkgever* verleend indien het *bestuur* van het *pensioenfonds* van mening is dat de modelverklaring naar waarheid is ingevuld.

Dit geldt ook:

- Het *bestuur* van het *pensioenfonds* kan aan het verlenen van vrijstelling voorwaarden verbinden die noodzakelijk zijn in verband met de administratie van het fonds;
- Je *werkgever* is verplicht, indien hij de vrijstelling heeft gehad, om deze op te hangen op een plaats die openbaar is voor zijn *werknemers*.

1.4 Wanneer vervalt de vrijstelling

De vrijstelling vervalt:

- Als het *pensioenfonds* kan aantonen dat er bij je of je *werkgever* geen sprake meer is van gemoedsbezwaren;
- Als je of je *werkgever* dit zelf vraagt; of
- Automatisch na 5 jaar, als de vrijstelling is verleend aan je *werkgever*. Je *werkgever* kan dan een nieuwe vrijstelling aanvragen.

Als de vrijstelling vervalt, is de pensioenregeling volledig van toepassing op je en je *werkgever*.

Artikel 2 Wat is er geregeld voor gemoedsbezwaarde?

2.1 Je bouwt jaarlijks een spaarbedrag op

Jaarlijks bouw je een spaarbedrag op. Je bouwt dus geen pensioen op. Je krijgt ook geen pensioen als je komt te overlijden of als je arbeidsongeschikt wordt. Het jaarlijkse spaarbedrag is gelijk aan de totale *premie* als je wel had deelgenomen aan de pensioenregeling.

Jaarlijks ontvang je van het *pensioenfonds* een opgave van je spaarsaldo. Het *pensioenfonds* bepaalt ieder jaar per 1 januari het percentage waarmee je saldo wordt verhoogd. Als je gedurende het jaar stopt met sparen, met pensioen gaat of overlijdt, ontvang je de rente tot het moment van stoppen op basis van het laatste percentage.

2.2 Je wil je spaarsaldo gebruiken

- Dat kan op zijn vroegst op je 60e en op zijn laatst op je 70e.
- Vanaf de gekozen datum ontvang je je spaarsaldo in gelijke maandelijkse bedragen gedurende 15 jaar.

Bedraagt het jaarlijkse bedrag dat je uitgekeerd krijgt van het *pensioenfonds* minder dan de *wettelijke afkoopgrens*? Dan wordt het spaarsaldo in één keer aan je uitbetaald.

Dit geldt ook:

Op de bedragen die uitgekeerd worden houdt het *pensioenfonds* loonbelasting en *premies* voor de sociale verzekeringen in. Die betalen wij aan de Belastingdienst.

2.2 Je komt te overlijden voordat je spaarsaldo tot uitkering is gekomen

- Vanaf je overlijden, ontvangt je *partner* het spaarsaldo in gelijke maandelijkse bedragen gedurende 15 jaar;
- Heb je geen *partner* maar wel één of meer *kinderen* dan ontvangen je *kinderen* het spaarsaldo in gelijke maandelijkse bedragen tot 18 jaar. Studeert een *kind* of volgt het een beroepsopleiding? Dan wordt het spaarsaldo uitgekeerd tot 27 jaar.
- Heb je geen *partner* en geen *kinderen*, dan ontvangen je erfgenamen het spaarsaldo in één keer

Dit geldt ook:

Op de bedragen die uitgekeerd worden houdt het *pensioenfonds* loonbelasting en *premies* voor de sociale verzekeringen in. Die betalen wij aan de Belastingdienst.

2.3 Je komt te overlijden nadat je spaarsaldo tot uitkering is gekomen

- Vanaf je overlijden, ontvangt je *partner* het resterende spaarsaldo in gelijke maandelijkse bedragen gedurende de resterende tijd van 15 jaar;
- Heb je geen *partner* maar wel één of meer *kinderen* dan ontvangen je *kinderen* het resterende spaarsaldo in gelijke maandelijkse bedragen tot 18 jaar. Studeert een *kind* of volgt het een beroepsopleiding? Dan wordt het spaarsaldo uitgekeerd tot 27 jaar.
- Heb je geen *partner* en geen *kinderen*, dan ontvangen je erfgenamen het resterende spaarsaldo in één keer

Dit geldt ook:

Op de bedragen die uitgekeerd worden houdt het *pensioenfonds* loonbelasting en *premies* voor de sociale verzekeringen in. Die betalen wij aan de Belastingdienst.

Artikel 3 Wat als alleen mijn werkgever is vrijgesteld?

Als je zelf geen vrijstelling hebt maar je *werkgever* wel dan moet je zelf deels de *premie* betalen aan het *pensioenfonds*. De *premie* is gelijk aan de *premie* die betaald had moeten worden indien jij en je *werkgever* geen vrijstelling hadden gehad. Voor de *premie* die jezelf moet betalen aan het *pensioenfonds*, heb je recht op *pensioenaanspraken*. Voor de *premie* die je *werkgever* betaalt bouw je een spaarbedrag op.

Je kan het *bestuur* van het *pensioenfonds* vragen om de *premie* die je *werkgever* betaalt ook te zien als pensioen*premie*. In dat geval is de pensioenregeling van het *pensioenfonds* volledig van toepassing op je.

Dit geldt ook:

Treedt je uit dienst bij een *werkgever* die een vrijstelling heeft? En heb je het *bestuur* van het *pensioenfonds* niet gevraagd om de *premie* van de *werkgever* te zien als pensioen*premie*? Dan wordt de pensioenregeling van het *pensioenfonds* op het moment van uit diensttreden alsnog volledig op je van toepassing. Hetzelfde geldt bij overlijden of als je 68 wordt.